

Podstawy sprzeciwu wobec koncepcji Centrów Integracji Cudzoziemców

**Odpowiedzialna polityka migracyjna wymaga
selekcji, deportacji i asymilacji**

**Nikodem Bernaciak
Piotr Zduńczyk**

RAPORTY INSTYTUTU ORDO IURIS

Podstawy sprzeciwu wobec koncepcji Centrów Integracji Cudzoziemców

**Odpowiedzialna polityka migracyjna wymaga
selekcji, deportacji i asymilacji**

www.ordoiuris.pl

Podstawy sprzeciwu wobec koncepcji Centrów Integracji Cudzoziemców

**Odpowiedzialna polityka migracyjna wymaga
selekcji, deportacji i asymilacji**

**Nikodem Bernaciak
Piotr Zduńczyk**

Wydawnictwo Naukowe Instytutu na rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris

Warszawa 2025

Autorzy

Nikodem Bernaciak
Piotr Zduńczyk

Recenzent

Marcin Olszówka
Łukasz Bernaciński

Redakcja językowa

Tomasz Powyszyński
Monika Radecka

Korekta

Agnieszka Bernacińska
Kinga Dolczewska

Opracowanie graficzne, skład i łamanie

Ursines – Agencja Kreatywna. Błażej Zych
www.ursines.pl

Wydawca

Wydawnictwo Naukowe Instytutu na rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris
Plac Bankowy 2, 00-095 Warszawa
www.ordoiuris.pl

ISBN (druk) 978-83-68211-78-8

ISBN (e-book) 978-83-68211-79-5

Cataloging-in-Publication (CIP) – Biblioteka Narodowa

Podstawy sprzeciwu wobec koncepcji Centrów
Integracji Cudzoziemców : odpowiedzialna polityka
migracyjna wymaga selekcji, deportacji
i asymilacji / Nikodem Bernaciak, Piotr Zduńczyk.
Warszawa : Wydawnictwo Naukowe Instytutu na rzecz
Kultury Prawnej Ordo Iuris, 2025

Spis treści

Główne tezy	7
Wstęp	9
1. Czym jest koncepcja Centrum Integracji Cudzoziemców (CIC)?	17
1.1. Koncepcje CIC przed 2024 r.	17
1.2. Centra integracyjne dla obywateli państw trzecich	20
1.3. Koncepcja CIC w świetle „Wytycznych” z 29 marca 2024 r.	22
1.4. Dezinformacja i szantaż wokół koncepcji CIC	24
2. Zarzuty wobec koncepcji CIC w świetle „Wytycznych” z 2024 r.	29
2.1. Koncepcja CIC nie została uregulowana ustawowo ani nie podlega jednolitemu obowiązkowi sprawozdawczemu, przez co nie podlega kontroli ze strony obywateli	29
2.2. Koncepcja CIC reprezentuje multikulturalizm będący ideologią, która uderza w jednolitość kulturową – podstawę państwa narodowego.	32
2.3. Koncepcja CIC opiera się na „pomocy w legalizacji” i integracji jako jedynym wspieranym modelem akulturacji, podczas gdy modelem preferowanym przez państwo narodowe powinna być asymilacja poprzedzona selekcją i deportacją	37
3. Formy sprzeciwu wobec koncepcji CIC	43
3.1. Interpelacje i zapytania poselskie.	43
3.2. Uchwały jednostek samorządu terytorialnego	44
3.3. Ogólnopolska inicjatywa referendalna	45
3.4. Owoce skutecznego oddolnego sprzeciwu obywateli wobec koncepcji CIC.	46
3.5. Propozycje działań na poziomie lokalnym – petycja, obywatelska inicjatywa uchwałodawcza, konsultacje społeczne, referendum lokalne, zgromadzenia publiczne	51
Podsumowanie	55
Biogramy autorów	59

Główne tezy

- Uzasadniony sprzeciw milionów obywateli polskich wzbudza nie sama propozycja jakiegokolwiek uregulowania zasad integracji cudzoziemców w Polsce, ale konkretna koncepcja Centrum Integracji Cudzoziemców (CIC) w kształcie ściśle określonym przez „Wytyczne” z 29 marca 2024 r. – istotnie zmienionym w stosunku do koncepcji CIC sprzed 2024 r. Nie każdy, kto sprzeciwia się tej koncepcji CIC, jest koniecznie przeciwnikiem integracji jako takiej.
- Zgodnie z art. 6 ust. 1 Konstytucji RP oraz jej Preambułą źródłem tożsamości Narodu Polskiego, jego trwania i rozwoju, jest kultura – zakorzeniona w chrześcijańskim dziedzictwie i ogólnoludzkich wartościach (kultura narodowa). Cudzoziemcy jako nieobywatele nie są objęci zakresem gwarantowanej przez art. 35 ust. 1 wolności zachowania i rozwoju własnego języka, zachowania obyczajów i tradycji oraz rozwoju własnej kultury (innej niż kultura narodowa), dlatego w przypadku zamiaru zamieszkania na terytorium Polski podlegają procesowi akulturacji.
- Integracja jest tylko jedną z czterech możliwych form akulturacji. Oprócz integracji wyróżnia się również segregację i marginalizację – słusznie odrzucane przez ogół uczestników debaty publicznej jako godzące w przyrodzoną i niezbywalną godność każdego człowieka, ale też asymilację – słusznie aprobowaną przez znaczną część uczestników debaty publicznej, jako że art. 5 ust. 2 Konwencji ramowej o ochronie mniejszości narodowych z 1995 r. zapewnia ochronę przed asymilacją wyłącznie członkom mniejszości narodowych, a zatem obywatelom, a nie cudzoziemcom, co Polska wyraźnie zastrzegła w deklaracji interpretacyjnej z 2000 r.
- Pierwszym, formalnym zarzutem wobec koncepcji CIC jest fakt, że nie została uregulowana ustawowo. Jej realizacja nie podlega zatem jednolitemu obowiązkowi sprawozdawczemu, przez co nie jest poddawana należytej kontroli ze strony obywateli. Konsekwencją jest rozproszenie informacji dotyczących CIC w wielu różnych miejscach o zróżnicowanej dostępności i częstotliwości aktualizacji danych.
- Drugi, materialny zarzut wobec koncepcji CIC opiera się na fakcie, że uderza ona w zasadę jednolitości kulturowej, która jest podstawą państwa narodowego. W miejsce tej zasady w „Wytycznych” wprost propagowany jest multikulturalizm zakładający dążenie do dekonstrukcji kultury narodowej i takich działań jak zatrudnianie cudzoziemców w polskich służbach mundurowych.
- Trzecim zarzutem wobec koncepcji CIC jest wyrażone przez autorów „Wytycznych” oparcie jej na multikulturalistycznie rozumianej integracji jako jedynym wspieranym przez rząd modelu akulturacji, podczas gdy modelem preferowanym przez państwo narodowe powinna być przede wszystkim asymilacja – poprzedzona selekcją i deportacją. Sformułowanie „pomoc w legalizacji”, na którym opiera się koncepcja CIC, jest obecne w wielu miejscach „Wytycznych” bez żadnych

dookreślić, a zatem obejmuje ono również imigrantów nielegalnych, którzy – jeżeli ewidentnie nie spełniają wymogów asymilacyjnych – powinni zostać deportowani, a nie „legalizowani”.

- Rządowe „Wytyczne” to instrukcja wykonania programu finansowanego przez Unię Europejską w ramach środków Funduszu Azylu, Migracji i Integracji. Uprawnione wydaje się zatem określanie koncepcji CIC z 2024 r. jako formy zagranicznego nacisku i lobbingu ideologicznego, któremu poddawane jest polskie społeczeństwo.
- Koncepcja CIC jest wyrazem nie suwerennej polityki polskiej, lecz ideowej podległości wobec założeń polityki migracyjnej Unii Europejskiej – tej samej, która na Zachodzie poniosła już spektakularną porażkę, a której katastrofalne skutki zwielokrotniają się dziś na naszych oczach.
- Polskie ustawodawstwo wyposaża mieszkańców poszczególnych gmin, powiatów i województw w szereg instrumentów prawnych, z których można skorzystać w celu wyrażenia swojego sprzeciwu wobec koncepcji CIC.
- Dotychczasowe zaangażowanie społeczeństwa polskiego w sprzeciw wobec budowy CIC w różnych regionach Polski przynosi już owoce: przykładowo urzędy wojewódzkie w województwach mazowieckim i łódzkim zrezygnowały z tworzenia niektórych placówek, a władze samorządu województwa lubelskiego i podlaskiego zadeklarowały wycofanie się z projektu.

Wstęp

W ciągu minionej dekady Polska stała się państwem atrakcyjnym migracyjnie, co stanowi pewną nowość zarówno dla polskiego społeczeństwa, jak i struktur państwowych. Przez cały XIX i XX wiek to raczej z ziem polskich migrowano do krajów Europy Zachodniej czy obu Ameryk. Dynamiczny rozwój, doświadczany przez Polskę po 1989 r., doprowadził ostatecznie do odwrócenia tego trendu – obecnie to cudzoziemcy niemal z każdego kontynentu chcą przybywać do Polski w celach zarobkowych. Rządy Mateusza Morawieckiego (lata 2017–2023) oraz Donalda Tuska (od 2023 r.) – podobnie jak wiele innych rządów europejskich w ostatnich dekadach – chętnie sięgały po instrument masowej imigracji; obecnie dzieje się to jednak bez przygotowania odpowiedniego otoczenia prawnego dotyczącego chociażby kontroli obecności oraz funkcjonowania cudzoziemców na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Przyznał to sam rząd Donalda Tuska, podając przyczyny decyzji o utworzeniu Centrów Integracji Cudzoziemców (dalej: CIC, Centra). W „Wytycznych funkcjonowania Centrów Integracji Cudzoziemców” z 2024 r. (dalej: „Wytyczne funkcjonowania”), omówionych szerzej w podrozdziale 1.3. niniejszego opracowania, czytamy między innymi o problemie „zagubienia nowo przybytych cudzoziemców” oraz ich „zamykaniu się w sieciach migracyjnych”.

Rządy Mateusza Morawieckiego (lata 2017–2023) oraz Donalda Tuska (od 2023 r.) – podobnie jak wiele innych rządów europejskich w ostatnich dekadach – chętnie sięgały po instrument masowej imigracji; obecnie dzieje się to jednak bez przygotowania odpowiedniego otoczenia prawnego dotyczącego chociażby kontroli obecności oraz funkcjonowania cudzoziemców na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Wydaje się, że to właśnie koncepcja z 2024 r. miała stanowić próbę odpowiedzi na problem braku odpowiednich przepisów. Jest to jednak odpowiedź chybiona, chociaż typowa dla gabinetu Donalda Tuska, który zdążył przyzwyczaić opinię publiczną do rządzenia za pomocą doraźnych uchwał, zarządzeń i wytycznych oraz uzasadniania swojego braku sprawczości (w tym właśnie braku uchwalania przez parlament stosownych ustaw) np. faktem kohabitacji z prezydentem wywodzącym się z przeciwnego obozu politycznego. Polityka państwa polskiego ostatnich dwóch dekad jest bowiem niezwykle liberalna nie tylko w aspekcie praktycznym, czego owoc stanowi wydanie w 2024 r. aż 322 941 zezwoleń na pracę dla cudzoziemców¹, ale także w aspekcie prawnym. Przykładem takiego nieodpowiedzialnego ustawodawstwa jest dokonana pod koniec 2021 r. nowelizacja ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Wydłużyła ona do 24 miesięcy możliwość

1 Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, *Informacja o zatrudnieniu cudzoziemców w Polsce – 2024 rok*, 26.03.2025, <https://psz.praca.gov.pl/documents/10828/8179096/Informacja+o+zatrudnieniu+cudzoziemc%C3%B3w+w+Polsce+++2024.pdf>, dostęp: 20.08.2025.

Źródło: Adobe Stock.

powierzenia pracy cudzoziemcowi bez zezwolenia na pracę w związku z oświadczeniem o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisanym do ewidencji oświadczeń oraz zlikwidowała 12-miesięczny okres rozliczeniowy, co umożliwiło powierzanie cudzoziemcowi pracy bez przerwy na podstawie kolejnych oświadczeń². To tylko jedna z wielu zmian legislacyjnych, które jeszcze bardziej otworzyły Polskę na masową imigrację zarobkową. Tymczasem 17 listopada 2021 r. zgłosiło za nią aż 428 posłów reprezentujących niemal wszystkie opcje polityczne oprócz Konfederacji, przy zaledwie jednym głosie wstrzymującym oraz sprzeciwie jedynie pięciu posłów tej partii (oraz jednego przedstawiciela koła Polskie Sprawy). Trafnie w przemówieniu z 16 listopada 2021 r. ówczesny prezes Ruchu Narodowego, poseł Robert Winnicki, ostrzegał z mównicy sejmowej, że „w ostatnich latach bez żadnej debaty politycznej, bez żadnej fundamentalnej debaty w tym parlamencie de facto zmienia się strukturę społeczną, narodowościową Polski. Właściwie niemal wszystkie siły polityczne obecne na tej sali opowiadają się za kierunkiem przekształcenia państwa polskiego w kraj wielokulturowy, multikulturalny. I nie chodzi wyłącznie o tę łatwiejszą do potencjalnego zasymilowania, chociaż nie w tak wielkich liczbach, ludność ukraińską i białoruską, ale chodzi o to, że w ostatnich latach mamy ośmiokrotny wzrost legalnej imigracji, panie ministrze, z państw muzułmańskich. W ostatnich latach wszystkie wskaźniki migracji z Azji szaleją, jeśli chodzi o wzrosty”³. Już zresztą w 2018 r. ówczesny podsekretarz stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju, Paweł Choraży, został zdymisjonowany⁴ po dwóch tygodniach nagłaśniania właśnie przez Ruch Narodowy jego wypowiedzi, że jakoby „w interesie państwa polskiego jest przyjmowanie imigrantów, ich integracja i osadnictwo na stałe”, a także że „promowany jest model łatwiejszego dojścia do obywatelstwa, bo «to ludzi wiąże» i zostają”⁵. Chociaż wypowiedzi przedstawicieli rządu PiS na ten temat były odtąd już znacznie bardziej wstrzemięźliwe, to jednak działania pozostawały konsekwentnie sprzyjające umasowieniu legalnej imigracji.

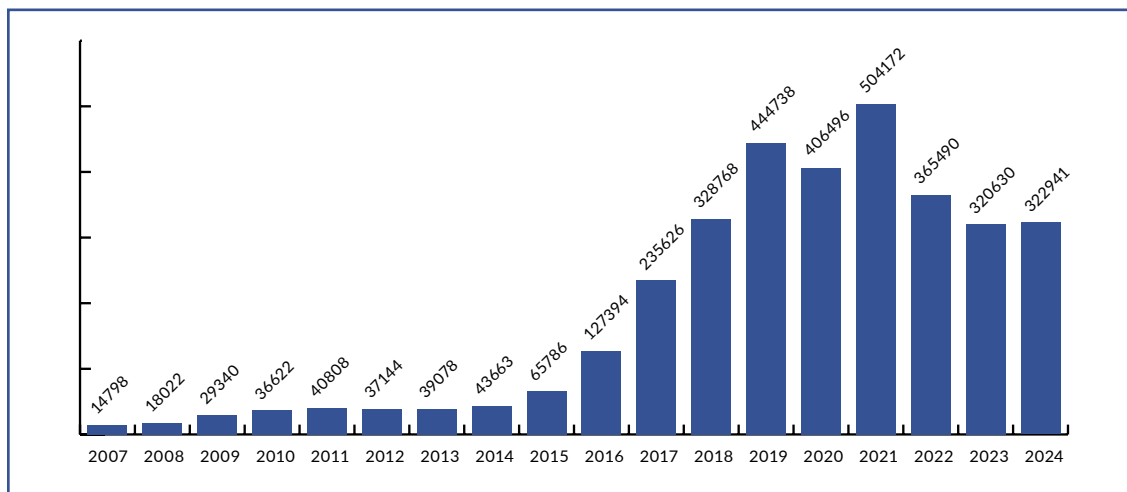
² Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 91).

³ Sprawozdanie Stenograficzne z 42. posiedzenia Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 listopada 2021 r. (pierwszy dzień obrad), Warszawa 2021, https://orka2.sejm.gov.pl/StenoInter9.nsf/0/AB27E9EA398041EAC125879000C954F/%24File/42_a_ksiazka_bis.pdf, dostęp: 20.08.2025, s. 80.

⁴ Premier zdymisjonował wiceministra inwestycji i rozwoju Pawła Chorażego, PAP, 14.09.2018, <https://www.pap.pl/aktualnosci/news%2C1565288%2Cpremier-zdymisjonowal-wiceministra-inwestycji-i-rozwoju-pawla-chorazego.html>, dostęp: 20.08.2025.

⁵ Bolesny atak na PiS z prawej strony. Poszło o imigrantów. Brudziński interweniuje, Super Express, 31.08.2018, <https://polityka.se.pl/wiadomosci/bolesny-atak-na-pis-z-prawej-strony-poszlo-o-imigrantow-brudziński-interweniuje-aa-3U8V-PEZF-We9k.html>, dostęp: 20.08.2025.

Liczba wydanych zezwoleń na pracę dla cudzoziemców w latach 2007–2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Oprócz zmagania się z konsekwencjami umasowienia migracji legalnej Polska od przynajmniej dekady podlega nieustannej presji związanej z migracją nielegalną. Działania hybrydowe na granicy polsko-białoruskiej oraz nietransparentne i niepewne pod względem prawnym przerzuty nielegalnych imigrantów do Polski ze strony niemieckiej podnoszą temperaturę sporu politycznego i pobudzają Polaków do dyskusji na temat przyszłości polskiej polityki migracyjnej. W połowie 2026 r. ma wejść w życie także europejski Pakt o migracji i azylu, zwany „paktem migracyjnym”. To kontrowersyjny pakiet dokumentów unijnych przewidujący między innymi przymusowe relokacje nielegalnych imigrantów z krajów Europy Południowej i Zachodniej do Północnej i Centralnej, w tym Polski.

Oprócz zmagania się z konsekwencjami umasowienia migracji legalnej Polska od przynajmniej dekady podlega nieustannej presji związanej z migracją nielegalną.

Nielegalni imigranci szturmują granicę polsko-białoruską. Źródło: zrzut ekranu z: 8.11.2021 – materiał z Kuźnicy [embed filmu KPRM z YouTube], Gov.pl, Sytuacja za wschodnią granicą, Materiały wideo, <https://www.gov.pl/web/granica/materiały-wideo>, CC BY-NC-ND 3.0 PL, <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/pl/deed.pl>.

30 CZERWCA 2025

Toruń: Zmarła 24-lątka brutalnie zaatakowana w Parku Głazja przez Wenezuelczyka

#imigrant #napad #żmiera #Toruń #Wenezuelczyk

(fot. Pixabay)

W toruńskim szpitalu zmarła 24-lątka, która w nocy z 11 na 12 czerwca została brutalnie napadnięta przez 19-letniego obcokrajowca w Parku Głazja w Toruniu. Informację o śmierci kobiety przekazał PAP rzecznik prasowy toruńskiej prokuratury Andrzej Kukawski. 19-letni Wenezuelczyk przebywa w areszcie.

Źródło: Zrzut ekranu z: Toruń: Zmarła 24-lątka brutalnie zaatakowana w Parku Głazja przez Wenezuelczyka, PCh24.pl, 30.06.2025, <https://pch24.pl/torun-zmarla-24-latka-brutalnie-zaatakowana-w-parku-glazja-przez-wenezuelczyka>, dostęp: 20.08.2025.

Nie sposób w tym miejscu nie wspomnieć o coraz częstszych i coraz baczniej obserwowanych przez opinię publiczną aktach przemocy ze strony zarówno nielegalnych, jak i legalnych imigrantów. Symptomatyczny okazał się przypadek brutalnego morderstwa 24-letniej Polki dokonanego w Toruniu przez 19-letniego obywatela Wenezueli, który co prawda przybył 4 lutego do Unii Europejskiej (do Hiszpanii) legalnie na 90 dni dzięki wizie turystycznej, jednak w chwili popełnienia przestępstwa wiza nie obowiązywała już od ponad miesiąca. Imigrant przez wiele dni przebywał więc w Polsce nielegalnie, ale polskie służby nie podjęły żadnych skutecznych działań w celu deportowania go do Wenezueli, *post factum* zaś ograniczyły się do szokującego, suchego stwierdzenia, że

„powinien był starać się o przedłużenie pobytu”⁶. Po tym zdarzeniu w Toruniu doszło do jednej z największych manifestacji w historii miasta – 10 tys. osób przeszło w pokojowym Marszu Milczenia, nie godząc się na bierność rządu w sprawie nielegalnych imigrantów⁷. Wielu komentatorów życia publicznego, polityków, ale także zwykłych obywateli słusznie podnosi więc potrzebę rewizji dotychczasowej polityki migracyjnej.

Nie sposób nie wspomnieć o coraz częstszych i coraz baczniej obserwowanych przez opinię publiczną aktach przemocy ze strony zarówno nielegalnych, jak i legalnych imigrantów.

Częścią prowadzonej polityki migracyjnej są Centra Integracji Cudzoziemców, których koncepcja w swojej obecnej postaci opiera się na „Wytycznych funkcjonowania” opublikowanych przez Departament Funduszy Europejskich Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w dniu 29 marca 2024 r. Przedmiotem niniejszego opracowania jest sprzeciw społeczny Polaków wobec koncepcji tworzenia takich centrów. Sprzeciw ten jest elementem ogólnej niezgody na politykę migracyjną opartą na akceptowaniu masowych migracji, w szczególności przybyszów z krajów odległych kulturowo od Polski. Wymowną oznaką skali tego oporu jest fakt, że w związku z CIC zostały złożone w Sejmie aż 33 interpelacje poselskie oraz dwa zapytania poselskie, a w Parlamencie Europejskim

⁶ Ministerstwo o Wenezuelczyku w Toruniu: „Po 90 dniach jego pobyt stał się nielegalny”, 2.07.2025, Nowości. Dziennik Toruński, <https://nowosci.com.pl/ministerstwo-o-wenezuelczyku-w-toruniu-po-90-dniach-jego-pobyt-stal-sie-nielegalny/ar/c1p2-27738605>, dostęp: 20.08.2025.

⁷ Toruń: ok. 10 tysięcy osób wzięło udział w marszu milczenia, Radio Maryja, 6.07.2025, <https://www.radiomaryja.pl/informacje/torun-ok-10-tysiecy-osob-wzielo-udzial-w-marszu-milczenia/>, dostęp: 20.08.2025.

złożono również pytanie poselskie. Swoje uchwały lub stanowiska w sprawie CIC podjęły także organy stanowiące co najmniej 21 jednostek samorządu terytorialnego.

Częścią prowadzonej polityki migracyjnej są Centra Integracji Cudzoziemców, których koncepcja w swojej obecnej postaci opiera się na „Wytycznych funkcjonowania” opublikowanych przez Departament Funduszy Europejskich Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w dniu 29 marca 2024 r.

Rozdział pierwszy raportu opisuje podstawy koncepcji CIC. W pierwszej kolejności wskazano projekty poprzedzające koncepcję CIC – nierzadko o tej samej lub zbliżonej nazwie – tworzone zarówno przez podmioty sektora publicznego, jak i organizacje pozarządowe, a przede wszystkim – czerpiące inspirację z założeń unijnego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji (FAMI) funkcjonującego na podstawie rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 16 kwietnia 2014 r. oraz z dnia 7 lipca 2021 r. Następnie opisano obecnie wdrażaną postać tej koncepcji funkcjonującą na podstawie wspomnianych „Wytycznych” z 2024 r. Wyróżniono najbardziej kontrowersyjne postulaty wynikające z tej koncepcji: legalizację pobytu cudzoziemców przebywających w Polsce nielegalnie, utworzenie CIC w 49 miejscowościach w Polsce – każdym byłym mieście wojewódzkim, zatrudnianie migrantów w służbach mundurowych, obowiązkowy udział organizacji pozarządowych w procesie integracji, przekształcenie Polski w społeczeństwo wielokulturowe, wprowadzenie „innych dodatkowych usług – nieobjętych wsparciem FAMI” (w tym m.in.: wsparcie asystentów osobistych, wsparcie materialne, finansowanie wizyt lekarskich, doradztwo zawodowe, bezpłatne tłumaczenia pisemne) oraz wykluczenie asymilacji na rzecz integracji jako wyłącznie preferowanej formy akulturacji – „ostatecznym celem jest partycypacja społeczna, w której migrant wpływa na społeczeństwo przyjmujące na równych zasadach”.

Źródło: Adobe Stock.

Źródło: Adobe Stock.

W rozdziale drugim przedstawiono trzy podstawowe zarzuty wobec koncepcji CIC w kształcie wynikającym z „Wytycznych”, które to zarzuty czynią forsowaną koncepcję nieakceptowalną z republikańskiego i narodowego punktu widzenia, a w związku z tym – wymagającą gruntownych korekt i kompleksowych konsultacji społecznych. Pierwszym, formalnym zarzutem wobec koncepcji jest fakt, że nie została uregulowana ustawowo. Drugi, materialny zarzut wobec koncepcji opiera się na fakcie, że uderza ona w zasadę jednolitości kulturowej, która jest podstawą państwa narodowego; w miejsce tej zasady w „Wytycznych” wprost propagowany jest multikulturalizm, który zakłada dążenie do dekonstrukcji kultury narodowej i takich działań jak zatrudnianie cudzoziemców w polskich służbach mundurowych. Trzecim zarzutem wobec koncepcji CIC jest wyrażone przez autorów „Wytycznych” oparcie jej na multikulturalistycznie rozumianej integracji jako jedynym wspieranym przez rząd modelem akulturacji, podczas gdy modelem preferowanym przez państwo narodowe powinna być przede wszystkim asymilacja – poprzedzona selekcją i deportacją.

Rozdział trzeci zawiera natomiast przegląd dotychczasowych form sprzeciwu wobec koncepcji CIC: interpelacji i zapytań poselskich, uchwał organów prawodawczych poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, ogólnopolskiej inicjatywy referendalnej, a także przykłady skutecznego, oddolnego sprzeciwu obywateli wobec koncepcji CIC, który zaowocował częściowym lub całościowym wycofaniem się z udziału w realizacji tego projektu przez takie województwa, jak: kujawsko-pomorskie, łódzkie, małopolskie, mazowieckie, podkarpackie, a także zachodniopomorskie. W rozdziale tym wskazano również szereg przykładowych instrumentów prawnych, w jakie polskie ustawodawstwo wyposaża mieszkańców poszczególnych gmin, powiatów i województw, z których mogą oni skorzystać w celu wyrażenia swojego sprzeciwu wobec koncepcji CIC. Instrumentami tymi są: petycja, obywatelska inicjatywa uchwałodawcza, konsultacje społeczne, referendum lokalne, zgromadzenie publiczne.

Rozdział trzeci zawiera natomiast przegląd dotychczasowych form sprzeciwu wobec koncepcji CIC: interpelacji i zapytań poselskich, uchwał organów prawodawczych poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, ogólnopolskiej inicjatywy referendalnej, a także przykłady skutecznego, oddolnego sprzeciwu obywateli wobec koncepcji CIC, który zaowocował częściowym lub całościowym wycofaniem się z udziału w realizacji tego projektu przez takie województwa, jak: kujawsko-pomorskie, łódzkie, małopolskie, mazowieckie, podkarpackie, a także zachodniopomorskie. W rozdziale tym wskazano również szereg przykładowych instrumentów prawnych, w jakie polskie ustawodawstwo wyposaża mieszkańców poszczególnych gmin, powiatów i województw, z których mogą oni skorzystać w celu wyrażenia swojego sprzeciwu wobec koncepcji CIC. Instrumentami tymi są: petycja, obywatelska inicjatywa uchwałodawcza, konsultacje społeczne, referendum lokalne, zgromadzenie publiczne.

Niniejsze opracowanie nie pretenduje do całościowego opisywania polityki migracyjnej Rzeczypospolitej Polskiej. Ma natomiast na celu uświadomienie opinii publicznej, że społeczny sprzeciw wobec CIC jest uzasadniony i nie opiera się bynajmniej na „fake newsach” czy uprzedzeniach na tle rasowym lub narodowościowym. Instytut Ordo Iuris publikował już liczne dokumenty na tematy związane z masowymi migracjami, przykładowo: *System azylowo-imigracyjny Unii Europejskiej de lege*

lata i de lege ferenda – od zasady Dublin III po wymuszoną solidarność z sierpnia 2023 r.⁸, analiza rządowej strategii migracyjnej Polski na lata 2025–2030⁹ czy *Pakt migracyjny oraz ochrona polskiej granicy w pytaniach i odpowiedziach* z listopada 2024 r.¹⁰, a także *Poradnik dla obrońcy granicy* z lutego 2025 r.¹¹ oraz felieton Tomasza Rowińskiego *Czas na zmianę świadomości. Masowa imigracja jest prawdziwym zagrożeniem dla Polski* z lipca 2025 r.¹² Zarówno działania Unii Europejskiej oraz aktywistów proimigranckich na granicy polsko-białoruskiej, jak i koncepcja CIC niepokojąco korespondują jednak z wybranymi wypowiedziami lewicowych polityków, takich jak Paulina Piechna-Więckiewicz (od stycznia 2024 r. podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej), która regularnie wypowiada komentarze typu: „Musimy przestać udawać, że Polska jest krajem monokulturowym”¹³, „Polska nie jest i nie będzie już monokulturowym krajem”¹⁴.

Źródło: Adobe Stock.

Wspólnym mianownikiem tych działań jest ideologia multikulturalizmu, która wyraźnie zdominowała już sposób myślenia polityków głównego nurtu na Zachodzie (w niniejszym opracowaniu jako punkt odniesienia przytaczany jest raport Thierry’ego Tuota opublikowany w 2013 r. na zlecenie socjalistycznego premiera Francji Jeana-Marca Ayraulta), a płynące z niej zagrożenia zostały dostrzeżone i przebadane. Polska nie może podążać śladami tych państw, ignorując katastrofalne

8 System azylowo-migracyjny Unii Europejskiej de lege lata i de lege ferenda – od zasady Dublin III po wymuszoną solidarność, Ordo Iuris, 22.08.2023, <https://ordoiuris.pl/analiza/system-azylowo-migracyjny-unii-europejskiej-de-lege-lata-i-de-lege-ferenda-od-zasady-dublin-iii-po-wymuszona-solidarnosc/>, dostęp: 20.08.2025.

9 „Odzyskać kontrolę. Zapewnić bezpieczeństwo. Kompleksowa i odpowiedzialna strategia migracyjna Polski na lata 2025–2030” – analiza Ordo Iuris, Ordo Iuris, 5.11.2024, <https://ordoiuris.pl/analiza/odzyskac-kontrolę-zapewnić-bezpieczeństwo-kompleksowa-i-odpowiedzialna-strategia-migracyjna-polski-na-lata-2025-2030-analiza-ordo-iuris/>, dostęp: 20.08.2025.

10 Pakt migracyjny oraz ochrona polskiej granicy w 26 pytaniach i odpowiedziach, Ordo Iuris, 5.11.2024, <https://ordoiuris.pl/analiza/pakt-migracyjny-oraz-ochrona-polskiej-granicy-w-26-pytaniach-i-odpowiedziach/>, dostęp: 20.08.2025.

11 P. Szafraniec, M. Podłodowska, *Poradnik dla obrońcy granicy*, Warszawa 2025, <https://ordoiuris.pl/wp-content/uploads/2025/04/poradnik-dla-obronco-w-granicy.pdf>, dostęp: 20.08.2025.

12 T. Rowiński, *Czas na zmianę świadomości. Masowa imigracja jest prawdziwym zagrożeniem dla Polski*, Ordo Iuris, 18.07.2025, <https://ordoiuris.pl/cywilizacja/czas-na-zmiane-swiadomosci-masowa-imigracja-jest-prawdziwym-zagrozeniem-dla-polski/>, dostęp: 20.08.2025.

13 Piechna-Więckiewicz: musimy przestać udawać, że Polska jest krajem monokulturowym | MŁODZIEŻ KONTRA, 27.10.2024, TVP Info Publicystyka, <https://www.youtube.com/watch?v=OfW49q4KqTw>, dostęp: 20.08.2025.

14 Nawrocki podziękował Bąkiewiczowi. Gorąca dyskusja polityków w „Debacie Gozdyry”, Polsat News, 30.06.2025, https://www.polsatnews.pl/video/nawrocki-podziekowal-bakiewiczowi-goraca-dyskusja-politykow-w-debacie-gozdyry_6849321/, dostęp: 20.08.2025.

skutki, jakie masowe migracje i związane z nimi modele integracyjne wywarły na kapitał społeczny i kulturę narodową tych państw. Podobnie jak poprzednie analizy Instytutu niniejsza publikacja wpisuje się w jeden z celów statutowych Ordo Iuris, jakim jest „działanie na rzecz poszanowania w przestrzeni publicznej duchowego dziedzictwa Narodu, w którym zakorzeniona jest kultura polska” (§ 7 ust. 6 Statutu Fundacji).

Polska nie może podążać śladami państw Zachodu, ignorując katastrofalne skutki, jakie masowe migracje i związane z nimi modele integracyjne wywarły na kapitał społeczny i kulturę narodową tych państw.

1. Czym jest koncepcja Centrum Integracji Cudzoziemców (CIC)?

1.1. Koncepcje CIC przed 2024 r.

Źródło: Adobe Stock.

Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z dnia 16 kwietnia 2014 r.¹⁵ ustanowiono **Fundusz Azylu, Migracji i Integracji** (dalej: FAMI) – początkowo na lata 2014–2020, jednak kolejnym rozporządzeniem z dnia 7 lipca 2021 r.¹⁶ fundusz o tej samej nazwie i analogicznych założeniach został powołany na lata 2021–2027. Zgodnie z art. 3 rozporządzenia z 2014 r. celem ogólnym FAMI jest „przyczynianie się do skutecznego zarządzania przepływami migracyjnymi i do realizacji, wzmocnienia i rozwoju wspólnej polityki w zakresie azylu, ochrony uzupełniającej i ochrony czasowej oraz wspólnej polityki imigracyjnej”. W art. 3 obecnie obowiązującego rozporządzenia z 2021 r. z celu ogólnego usunięto „ochronę uzupełniającą” oraz „ochronę czasową”. W Programie Krajowym FAMI

¹⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 516/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji, zmieniające decyzję Rady 2008/381/WE oraz uchylające decyzje Parlamentu Europejskiego i Rady nr 573/2007/WE i nr 575/2007/WE oraz decyzję Rady 2007/435/WE (Dz. Urz. UE L 150 z dnia 20.05.2014, s. 168–194, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32014R0516>, dostęp: 20.08.2025).

¹⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1147 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające Fundusz Azylu, Migracji i Integracji (Dz. Urz. UE L 251 z 15.07.2021, s. 1–47, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32021R1147>, dostęp: 20.08.2025).

Powstaną Centra Integracji Cudzoziemców

21.10.2021

Minister Stanisław Szwed podpisał z przedstawicielami województw opolskiego i wielkopolskiego umowy na uruchomienie dwóch Centrów Integracji Cudzoziemców oraz na dokonanie analizy procesu ich wdrażania i osiągniętych w regionach efektów.

Źródło: Zrzut ekranu z: Powstaną Centra Integracji Cudzoziemców, Gov.pl, 21.10.2021, <https://www.gov.pl/web/rodzina/powstana-centra-integracji-cudzoziemcow>, dostęp: 20.08.2025.

przewidywano, że „w ramach PK FAMI Polska zamierza przeznaczyć środki na trzy cele szczegółowe: Azyl – 18,3% (stanowiące 20% alokacji bazowej [różnicy między początkowymi założeniami a planem skorygowanym]), Integracja / Legalna Migracja – 56,9% (stanowiące 53% alokacji bazowej), Powroty – 18,3% (stanowiące 20% alokacji bazowej) i Pomoc techniczna – 6,5% (stanowiące 7% alokacji bazowej)”¹⁷ („pomoc techniczna” nie stanowi celu samego w sobie). W wyniku pierwszych dwóch naborów do realizowania projektów w ramach FAMI wybrano kilkadziesiąt organizacji pozarządowych – dlatego na liście beneficjentów za lata 2017–2021¹⁸ figurują

pochodzące z tych naborów projekty podobne do CIC, takie jak na przykład: Centrum Integracji Migrantów prowadzone przez Fundację Dialog, Centrum Pomocy Cudzoziemcom 2.0 prowadzone przez Fundację Ocalenie czy Centrum Informacji dla Cudzoziemców prowadzone przez Fundację Instytut na rzecz Państwa Prawa. W kwietniu 2016 r. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA) ogłosił jednak decyzję o unieważnieniu trwającego wówczas naboru nr 3, uzasadniając to faktem, że „kryzys migracyjny, wzrost aktywności terrorystycznej oraz rosnące obawy dotyczące wpływu bieżącej sytuacji migracyjnej na bezpieczeństwo wewnętrzne spowodowały konieczność przeprowadzenia oceny dotychczasowych działań realizowanych w zakresie adaptacji i integracji cudzoziemców”¹⁹. Nabory nr 4, 5 i 6 nie zostały nigdy rozstrzygnięte – skutecznie zrealizowany został dopiero nabór nr 7, jednak decyzję o doborze ewentualnych partnerów (w tym organizacji pozarządowych) pozostawiono swobodnemu uznaniu poszczególnych wojewodów²⁰.

Ostatecznie nazwa **Centrum Integracji Cudzoziemców** pojawiła się po raz pierwszy w kontekście dwóch projektów realizowanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej (dalej: MRiPS) za rządów Prawa i Sprawiedliwości – w latach 2017–2020 realizowano projekt „Budowanie struktur dla integracji cudzoziemców w Polsce” (15/1-2015/BK-FAMI)²¹, a w latach 2021–2023 – projekt „Budowanie struktur dla integracji cudzoziemców w Polsce – etap II – pilotaż Centrów Integracji Cudzoziemców”, którego celem było przetestowanie rozwiązań wypracowanych w poprzednim projekcie. 21 października 2021 r. MRiPS podpisało umowy na uruchomienie dwóch

17 Fundusz Azylu, Migracji i Integracji – polska wersja językowa Programu Krajowego, Gov.pl, 27.01.2016, <https://www.gov.pl/web/dfe-mswia/fundusz-azylu-migracji-i-integracji---polska-versja-jezykowa-programu-krajowego>, dostęp: 20.08.2025.

18 Lista Beneficjentów Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Gov.pl, 21.01.2022, <https://dane.gov.pl/pl/dataset/890.fundusz-azylu-migracji-i-integracji-fami/resource/35987/table>, dostęp: 20.08.2025.

19 Dwa nowe nabory w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Gov.pl, 25.04.2016, <https://www.gov.pl/web/dfe-mswia/dwa-nowe-nabory-w-ramach-funduszu-azylu-migracji-i-integracji2>, dostęp: 20.08.2025.

20 W. Klaus, E. Ostaszewska-Żuk, M. Szczepanik, Fundusze Europejskie i ich rola we wspieraniu integracji cudzoziemców w Polsce, Warszawa 2017, <https://hfh.pl/publikacje/fundusze-europejskie-i-ich-rola-we-wspieraniu-integracji-cudzoziemcow-w-polsce>, dostęp: 20.08.2025, s. 6.

21 Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli Wojciech Kutyla, Wystąpienie pokontrolne, P/16/036, <https://www.gov.pl/attachment/1997cdf1-75f8-438c-a8e-7-9262b36322f1>, dostęp: 20.08.2025, s. 19.

CIC²² – w Opolu (otwarte 10 marca 2022 r.²³) oraz w Poznaniu; w ramach tego drugiego Centrum powołano także filie w Kaliszu, Pile, Koninie i Lesznie²⁴ (otwarte 1 marca 2022 r.²⁵). Podkreślano, że „działania integracyjne prowadzone w Centrach skierowane będą do obywateli państw trzecich w zakresie integracji ze społeczeństwem polskim poprzez: porady z zakresu rynku pracy, naukę języka polskiego, asystę kulturową (np. pomoc w zapisaniu dzieci do szkoły), porady specjalistyczne (np. psychologiczne, prawne)”²⁶.

Nazwa Centrum Integracji Cudzoziemców pojawiła się po raz pierwszy w kontekście dwóch projektów realizowanych przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej za rządów PiS – w latach 2017–2020 realizowano projekt „Budowanie struktur dla integracji cudzoziemców w Polsce”, a w latach 2021–2023 – projekt „Budowanie struktur dla integracji cudzoziemców w Polsce – etap II – pilotaż Centrów Integracji Cudzoziemców.

Niezależnie od działań MRiPS na mocy uchwały Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 2 listopada 2022 r. powołano Podkarpackie Centrum Integracji Cudzoziemców²⁷. Placówki o zbliżonej nazwie – Centrum Integracyjne dla Cudzoziemców, prowadzone przez protestancką fundację ADRA Polska²⁸ przy wsparciu amerykańskiej organizacji CARE International²⁹, zostały założone w 2022 r. także w Lublinie, Warszawie, Bydgoszczy, Zielonej Górze, Katowicach i Wrocławiu³⁰. W czerwcu 2024 r. ośrodek o nazwie Centrum Integracji Cudzoziemców otwarto w Kielcach pod egidą Stowarzyszenia Nadzieja Rodzinie, w miejscu Domu Polsko-Ukraińskiego działającego tam od 2022 r.³¹ W województwie świętokrzyskim funkcjonuje też Pozarządowe Centrum Integracji Cudzoziemców dla uchodźców wojennych w Dębskiej Woli, przewidziane na okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2025 r., prowadzone przez Stowarzyszenie Arka Nadziei³². W tym samym

22 Powstana Centra Integracji Cudzoziemców, Gov.pl, 21.10.2021, <https://www.gov.pl/web/rodzina/powstana-centra-integracji-cudzoziemcow>, dostęp: 20.08.2025.

23 Centrum Integracji Cudzoziemców już działa, Samorząd Województwa Opolskiego, 10.03.2022, <https://www.opolskie.pl/2022/03/centrum-integracji-cudzoziemcow-juz-dziala/>, dostęp: 20.08.2025.

24 FAMI, Gov.pl, 19.11.2018, ost. modyfikacja: 22.05.2023, <https://www.gov.pl/web/rodzina/fami>, dostęp: 20.08.2025.

25 Ruszamy z Centrami Integracji Cudzoziemców w Wielkopolsce, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu, 1.03.2022, <https://rops.poznan.pl/aktualnosci/ruszamy-z-centrami-integracji-cudzoziemcow-w-wielkopolsce>, dostęp: 20.08.2025.

26 Pomoc społeczna dla cudzoziemców. Na jakie wsparcie w Polsce mogą liczyć?, Gov.pl, 26.08.2021, <https://www.gov.pl/web/rodzina/pomoc-spoeczna-dla-cudzoziemcow-na-jakie-wsparcie-w-polsce-moga-liczy>, dostęp: 20.08.2025.

27 Uchwała LIV/922/22 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 2 listopada 2022 r. w sprawie zatwierdzenia i wyrażenia zgody na przystąpienie do realizacji projektu własnego pn. „Podkarpackie Centrum Integracji Cudzoziemców”, <https://bip.podkarpackie.pl/attachments/article/6185/922.docx>, dostęp: 20.08.2025.

28 ADRA [Adventist Development and Relief Agency], <https://www.adra.pl/>, dostęp: 20.08.2025.

29 CARE® International w Polsce – raport współpracy z fundacjami w roku 2022, ADRA, 20.09.2023, <https://www.adra.pl/care-international-w-polsce-raport-wspolpracy-z-fundacjami-w-roku-2022/>, dostęp: 20.08.2025.

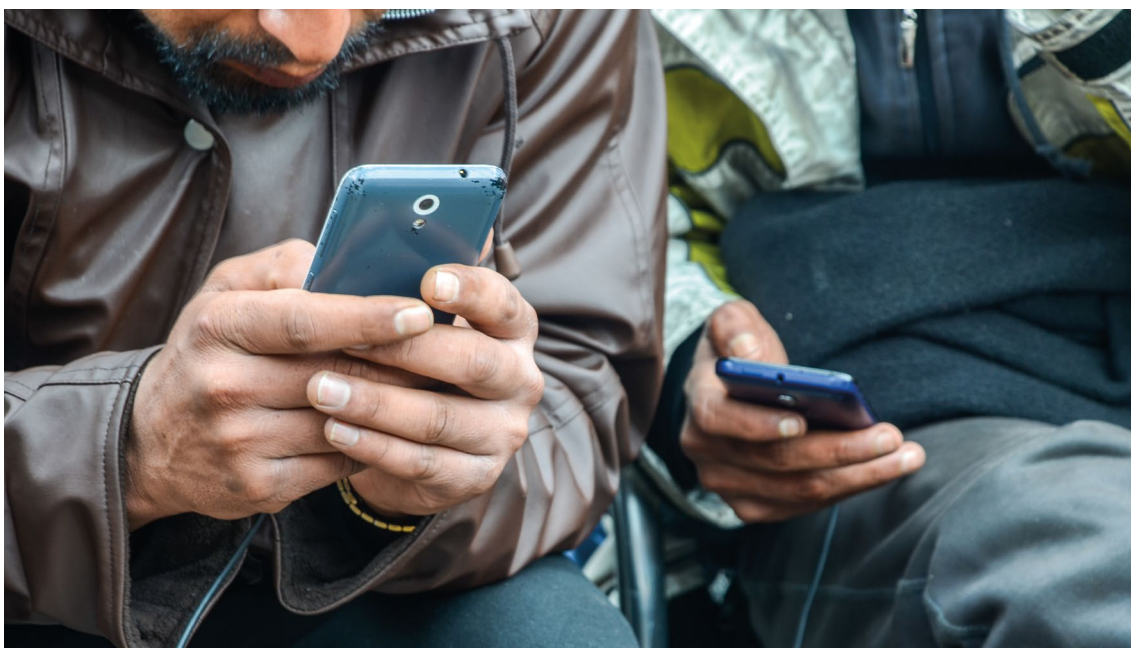
30 Pierwsze trzy Centra Integracyjne dla Cudzoziemców już otwarte!, ADRA, 16.08.2022, <https://www.adra.pl/pierwsze-trzy-centra-integracyjne-dla-cudzoziemcow-juz-otwarte/>, dostęp: 20.08.2025.

31 Centrum Integracji Cudzoziemców w Kielcach otwarte, Diecezja Kielecka, 17.06.2024, <https://www.diecezja.kielce.pl/centrum-integracji-cudzoziemcow-w-kielcach-otwarte>, dostęp: 20.08.2025.

32 Utworzenie Pozarządowego Centrum Integracji Cudzoziemców działającego przy mieszkaniach socjalnych dla uchodźców wojennych w Dębskiej Woli, Stowarzyszenie Arka Nadziei, [b.d.], <http://www.arkanadziei.pl/p,105,utworzenie-pozarządowego-centrum-integracji-cudzoziemcow-działającego-przy-mieszkaniach-socjalnych-dla-uchodźcow-wojennych-w-debskiej-woli>, dostęp: 20.08.2025.

województwie Stowarzyszenie Youth Human Impact prowadziło w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 30 kwietnia 2025 r. Świętokrzyskie Centrum Integracji Cudzoziemców³³. Z kolei w województwie mazowieckim to samo stowarzyszenie prowadzi Wołomińskie Centrum Integracji Cudzoziemców³⁴ oraz Grójcko-Żyrardowskie Centrum Integracji Cudzoziemców³⁵, których funkcjonowanie przewidziane jest na okres od 1 listopada 2024 r. do 31 maja 2026 r. Nazwa CIC pojawia się także w odpowiedziach MSWiA na dwie interpelacje poselskie z 2022 r.³⁶

1.2. Centra integracyjne dla obywateli państw trzecich

Źródło: Adobe Stock.

W 2022 r. samorząd województwa lubelskiego podjął się utworzenia czterech placówek integracyjnych w byłych miastach wojewódzkich położonych na terenie województwa lubelskiego (Biała Podlaska, Chełm, Lublin, Zamość) pod nazwą **Centrum integracji dla obywateli państw trzecich**³⁷. Placówki te nie mają więc tej samej nazwy (Centra Integracji Cudzoziemców), jaką

33 Świętokrzyskie Centrum Integracji Cudzoziemców, Yhi [Youth Human Impact], [b.d.], <https://youthhumanimpact.com/projekty-ue/swietokrzyskie-centrum-integracji-cudzoziemcow/>, dostęp: 20.08.2025.

34 Wołomińskie Centrum Integracji Cudzoziemców, Yhi [Youth Human Impact], [b.d.], <https://youthhumanimpact.com/projekty-ue/wolominskie-centrum-integracji-cudzoziemcow/>, dostęp: 20.08.2025.

35 Grójcko-Żyrardowskie Centrum Integracji Cudzoziemców, Yhi [Youth Human Impact], [b.d.], <https://youthhumanimpact.com/projekty-ue/grójcko-zyrardowskie-centrum-integracji-cudzoziemcow/>, dostęp: 20.08.2025.

36 Sejm IX kadencji, odpowiedź na interpelację nr 32114 w sprawie udzielenia pomocy Ukrainie, odpowiadający: podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Błażej Poboży, 5.08.2022, <https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/InterpelacjaTresc.xsp?key=CH4H3V>, dostęp: 20.08.2025; Sejm IX kadencji, odpowiedź na interpelację nr 37187 w sprawie kolejnej fali uchodźców, odpowiadający: sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Paweł Szefernaker, 2.01.2023, <https://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/InterpelacjaTresc.xsp?key=CMQJMD>, dostęp: 20.08.2025.

37 Projekt pt. Utworzenie Centrum Integracji dla obywateli państw trzecich, w tym migrantów w województwie lubelskim, ROPS Lublin, [b.d.], <https://rops.lubelskie.pl/oddzial-projektow-i-funduszy/projekt-pt-utworzenie-centrum-integracji-dla-obywateli-panstw-trzecich-w-tym-migrantow-w-wojewodztwie-lubelskim/>, dostęp: 20.08.2025.

zawarto w rządowych „Wytycznych”, jednak cel ich funkcjonowania jest w wielu aspektach tożsamy z celami o dwa lata późniejszej, rządowej koncepcji CIC. Województwo lubelskie dołączyło do projektu nr FELU.08.03-IP.02-0001/24 pod nazwą „Utworzenie Centrum Integracji dla obywateli państw trzecich, w tym migrantów w województwie lubelskim” w ramach Działania 8.3 „Integracja społeczno-gospodarcza obywateli państw trzecich”, Priorytetu VIII „Zwiększanie spójności społecznej programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027”, a jego wykonanie powierzono marszałkowi województwa³⁸. Zarząd województwa lubelskiego przekazał następnie wykonanie obowiązków realizatora projektu Regionalnemu Ośrodkowi Polityki Społecznej w Lublinie (dalej: ROPS)³⁹.

Wartość projektu opiewa na 14 503 500 zł, z czego 12 327 975 zł pochodzi ze środków unijnych (Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021–2027). Centra prowadzone przez ROPS mają trzy zadania, z których pierwszym jest utworzenie punktów w wyżej wymienionych miejscowościach oraz udzielanie tam wsparcia dla migrantów z zakresu pomocy psychologicznej, prawnej i tłumaczeniowej. Drugim zadaniem jest wsparcie aktywizujące dla obywateli państw trzecich, takie jak: nauka języka, szkolenia kompetencyjne, doradztwo zawodowe oraz kursy zawodowe. Zadanie trzecie obejmuje funkcje informacyjno-integracyjne, takie jak: spotkania grup roboczych, szkolenia kadry pracującej z migrantami, kampania informacyjna dla pracodawców, wsparcie asystenta ds. integracji i adaptacji, warsztaty integrujące ze społeczeństwem przyjmującym, organizacja wydarzeń integrujących obywateli państw trzecich i społeczeństwo przyjmujące. Z centrów ma skorzystać 1500 cudzoziemców⁴⁰. Oznacza to koszt niemal 10 tys. zł na jednego cudzoziemca będącego beneficjentem centrum. Wśród informacji na temat zadań projektu wspomina się także o dostarczaniu praktycznych informacji dotyczących różnych aspektów życia w Polsce, w tym legalizacji pobytu i zasad rekrutacji na uczelnie wyższe, o pomocy w poszukiwaniu zakwaterowania i zatrudnienia oraz o wsparciu w zakresie kontaktów z lokalnymi instytucjami i społecznością lokalną⁴¹.

Z centrów integracji dla obywateli państw trzecich ma skorzystać 1500 cudzoziemców. Oznacza to koszt niemal 10 tys. zł na jednego cudzoziemca będącego beneficjentem centrum.

W komunikacie prasowym z 31 marca 2025 r. przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego poinformowali, jakoby powołanie takich centrów było zaleceniem Komisji Europejskiej koniecznym do wypłacenia województwu środków unijnych. Główną grupę beneficjentów centrów stanowią obywatele Ukrainy, jednak w podsumowaniu na dzień 27 marca 2025 r. w charakterze beneficjentów

38 Uchwała nr V/35/2024 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 21 maja 2024 r., https://umwl.bip.lubelskie.pl/index.php?id=52&action=details&document_id=2031585, dostęp: 20.08.2025.

39 Uchwała nr VI/77/2024 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 23 maja 2024 r., https://umwl.bip.lubelskie.pl/index.php?id=52&action=details&document_id=2034649, dostęp: 20.08.2025.

40 Projekt pt. Utworzenie Centrum Integracji dla obywateli państw trzecich, w tym migrantów w województwie lubelskim, ROPS Lublin..., op. cit.

41 Działania 8.3 Integracja społeczno-gospodarcza obywateli państw trzecich (typ projektu nr 1, 2, 3), Fundusze Europejskie dla Lubelskiego, 27.05.2024, <https://funduszeue.lubelskie.pl/wup/nabory/8.3-integracja-spoeczno-gospodarcza-obywateli-panstw-trzecich/dzialania-8.3-integracja-spoeczno-gospodarcza-obywateli-panstw-trzecich-typ-projektu-nr-1-2-3/>, dostęp: 20.08.2025.

występują również obywatele ośmiu innych państw Europy i Azji⁴². Projekt realizowany jest od 1 marca 2024 r. i będzie kontynuowany do 31 grudnia 2025 r.

Przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego poinformowali, jakoby powołanie takich centrów było zaleceniem Komisji Europejskiej koniecznym do wypłacenia województwu środków unijnych.

1.3. Koncepcja CIC w świetle „Wytycznych” z 29 marca 2024 r.

Dopiero kilka miesięcy po objęciu władzy przez rząd tworzony przez Koalicję Obywatelską, Polskie Stronnictwo Ludowe, Polskę 2050 i Lewicę, 29 marca 2024 r., na stronie Departamentu Funduszy Europejskich MSWiA opublikowany został (w formie załącznika do ogłoszenia o naborze⁴³) dokument pt. „Wytyczne funkcjonowania Centrów Integracji Cudzoziemców”⁴⁴. To właśnie w treści tego dokumentu koncepcja CIC przybrała swój obecny kształt, który spotkał się z tak szerokim sprzeciwem społecznym.

29 marca 2024 r. opublikowany został dokument pt. „Wytyczne funkcjonowania Centrów Integracji Cudzoziemców” – to właśnie w treści tego dokumentu koncepcja CIC przybrała swój obecny kształt, który spotkał się z tak szerokim sprzeciwem społecznym.

„Wytyczne” składają się z 25 stron podzielonych na cztery rozdziały:

- I. Koncepcja Centrum Integracji Cudzoziemców opartego na modelu One-Stop-Shop.
- II. Przyczyny i skutki decyzji o utworzeniu Centrów Integracji Cudzoziemców jako punktu kompleksowej obsługi.
- III. Oferta i zakres usług dostępnych w Centrach Integracji Cudzoziemców.
- IV. Pożądana wiedza kadry bazowej Centrum Integracji Cudzoziemców.

42 Centra Integracji dla obywateli państw trzecich w województwie lubelskim, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, 31.03.2025, <https://www.lubelskie.pl/aktualnosci/centra-integracji-dla-obywateli-panstw-trzecich-w-wojewodztwie-lubelskim/>, dostęp: 20.08.2025.

43 FAMI.02.01-IZ.00-004/24 – tworzenie Centrów Integracji Cudzoziemców (CIC) na obszarze Polski, Gov.pl, 29.03.2024, <https://www.gov.pl/web/dfe-mswia/fami0201-iz00-00424---tworzenie-centrow-integracji-cudzoziemcow-cic-na-obszarze-polski>, dostęp: 20.08.2025.

44 Wytyczne funkcjonowania Centrów Integracji Cudzoziemców, Gov.pl, 29.03.2024, <https://www.gov.pl/attachment/4a53154f-066c-4f42-9b31-f66e-d7968be2>, dostęp: 20.08.2025.

POSTULATY ZAWARTE W „WYTYCZNYCH” Z 2024 R. DOTYCZĄCYCH CIC

W „Wytycznych funkcjonowania Centrów Integracji Cudzoziemców” z 2024 r. sformułowano postulaty, które nie zostały wyrażone wprost w poprzednich dokumentach udostępnionych opinii publicznej; są nimi między innymi:

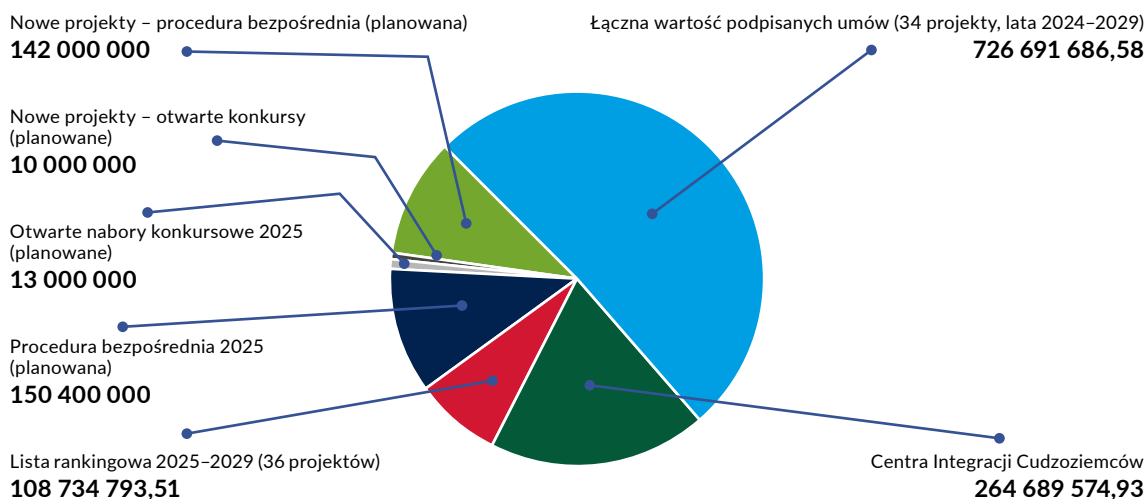
1. Nie tylko pomoc cudzoziemcom przebywającym w Polsce legalnie, lecz także legalizacja pobytu cudzoziemców przebywających w Polsce nielegalnie (s. 1, 3, 6, 8, 10, 13, 20, 21 „Wytycznych”).
2. Utworzenie CIC w 49 miejscowościach w Polsce – w każdym byłym mieście wojewódzkim (s. 4).
3. Zatrudnianie migrantów w służbach mundurowych (s. 5).
4. Obowiązkowy udział organizacji pozarządowych w procesie integracji (s. 6, 16).
5. Przekształcenie Polski w społeczeństwo wielokulturowe (s. 15, 18).
6. Wprowadzenie „innych dodatkowych usług – nieobjętych wsparciem FAMI”, w tym między innymi: wsparcie asystentów osobistych, wsparcie materialne, finansowanie wizyt lekarskich, doradztwo zawodowe, bezpłatne tłumaczenia pisemne (s. 19).
7. Integracja jako jedyna preferowana forma akulturacji przy jednoczesnym wykluczeniu asymilacji – „ostatecznym celem jest partycypacja społeczna, w której migrant wpływa na społeczeństwo przyjmujące na równych zasadach” (s. 20).

Planowane 49 lokalizacji CIC obejmuje byłe miasta wojewódzkie:

21 sierpnia 2025 r. Centrum Obsługi Projektów Europejskich w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji udzieliło odpowiedzi na wniosek o udostępnienie informacji publicznej złożony przez działaczy Ruchu Obrony Granic. W piśmie tym ujawniono, że łączna wysokość środków publicznych (krajowych i unijnych) na tworzenie i prowadzenie Centrów Integracji Cudzoziemców w latach 2024–2025 ma wynieść 264 689 574,93 zł. Jest to jednak zaledwie część ogólnej sumy środków planowanych do wydania w Polsce w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji (FAMI) w latach 2024–2029. Suma ta ma wynieść łącznie aż 1 415 516 055,02 zł⁴⁵.

Środki (krajowe i unijne) planowane do wydania w Polsce w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji w latach 2024–2029

Źródło: odpowiedź z dnia 21 sierpnia 2025 r. na wniosek o udostępnienie informacji publicznej, znak: COPE-ZP.05.7.2.2025/LC, za: P. Cieplucha, <https://x.com/PiotrCieplucha/status/1958606766855659606>, dostęp: 2.09.2025.

1.4. Dezinformacja i szantaż wokół koncepcji CIC

Wydaje się, że nieproporcjonalnie znaczna część debaty publicznej dotyczącej CIC została zdominowana przez nieprawdziwą informację, jakoby CIC miały być „miejscami zakwaterowania”, „ośrodkami pobytu” czy wręcz „hotelami dla uchodźców”. W konsekwencji liczne podmioty – część z nich zapewne kierowana słuszną chęcią zaangażowania się w przeciwdziałanie dezinformacji – stanęły w obronie całości koncepcji CIC, nie odnosząc się jednak w żaden sposób do jej rzeczywistych mankamentów wynikających wprost z „Wytocznych” z 2024 r. Można więc częściowo przyznać rację Radzie Konferencji Episkopatu Polski ds. Migrantów i Uchodźców, która w stanowisku z dnia 8 maja 2025 r. pisze o CIC: „Tego rodzaju instytucje są niezwykle potrzebne”, a „obawy dotyczące

⁴⁵ Odpowiedź z dnia 21 sierpnia 2025 r. na wniosek o udostępnienie informacji publicznej, znak: COPE-ZP.05.7.2.2025/LC, za: wpis na profilu Piotra Cieplucha [@PiotrCieplucha] na platformie X, 21.08.2025, <https://x.com/PiotrCieplucha/status/1958606766855659606>, dostęp: 2.09.2025.

ich działalności opierają się na dezinformacji i lęku, a nie na rzeczywistym zagrożeniu⁴⁶ – dezinformacja wokół Centrów w istocie panuje i należy jej przeciwdziałać, jednak nie oznacza to wcale braku rzeczywistego zagrożenia.

Dezinformacja wokół Centrów w istocie panuje i należy jej przeciwdziałać, jednak nie oznacza to wcale braku rzeczywistego zagrożenia.

Źródło: Adobe Stock.

Innym przykładem obrony koncepcji CIC jest komunikat wojewody zachodniopomorskiego z 11 marca 2025 r., w którym słusznie podkreśla on, że „Centra to punkty doradcze, które nigdy nie będą miejscem zakwaterowania”, ale jednocześnie twierdzi, jakoby CIC miały dotyczyć wyłącznie „cudzoziemców, którzy przebywają legalnie w naszym kraju”, a także być „głównie skierowane do obywateli Ukrainy i Białorusi, którzy legalnie przebywają w Polsce”⁴⁷ – tymczasem żadna z tych dwóch informacji nie znajduje pokrycia w treści „Wytycznych” (ta druga występuje jedynie w rządowej Strategii Migracyjnej⁴⁸, która jest odrębnym dokumentem). Caritas Diecezji Ełckiej w komunikacie z 20 lutego 2025 r. trafnie wskazuje, że CIC „nie są to ośrodki pobytu czy zakwaterowania”⁴⁹, jednak już w liście z 17 kwietnia 2025 r. twierdzi – wbrew „Wytycznym” – że „oferta CIC ma być kierowana jedynie do osób przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej legalnie”⁵⁰. Podobnie Rzecznik Prasowy Diecezji Łowickiej nie wyjawia całej prawdy o koncepcji CIC, twierdząc w komunikacie z 3 czerwca 2025 r., że działania przewidywane w ramach tej koncepcji „nie obejmują udzielania pomocy materialnej”, a celem CIC jest pomoc wyłącznie tym

46 Stanowisko Rady Konferencji Episkopatu Polski ds. Migrantów i Uchodźców, Konferencja Episkopatu Polski, 8.05.2025, <https://episkopat.pl/doc/228660>. Rada-KEP-ds-Migrantow-i-Uchodzcow-apeluje-o-jezyk-szacunku-i, dostęp: 20.08.2025.

47 Centra Integracji Cudzoziemców – fakty, Gov.pl, 11.03.2025, <https://www.gov.pl/web/uw-zachodniopomorski/centra-integracji-cudzoziemcow---fakty-i-mity>, dostęp: 20.08.2025.

48 „Odzyskać kontrolę. Zapewnić bezpieczeństwo”. Kompleksowa i odpowiedzialna strategia migracyjna na lata 2025–2030 (załącznik do uchwały nr 120 Rady Ministrów z dnia 15 października 2024 r.), 15.10.2024, dokument do pobrania na stronie: <https://www.gov.pl/web/premier/odzyskac-kontrolę-zapewnic-bezpieczenstwo---strategia-migracyjna-na-lata-2025---2030>, dostęp: 20.08.2025.

49 Oświadczenie Caritas dotyczące współpracy w ramach Centrów Integracji Cudzoziemców, Caritas Diecezji Ełckiej, 20.02.2025, <https://elk.caritas.pl/oswiadczenie-caritas-dotyczace-wspolpracy-w-ramach-centrow-integracji-cudzoziemcow/>, dostęp: 20.08.2025.

50 Pismo Caritas Diecezji Ełckiej do prezydenta Suwałk, 17.04.2025, https://um.suwalki.pl/storage/uzytkownicy/ksznal@um.suwalki.pl/2025/2025rozne/20250417Pisma/20250417%20Pismo_Caritas%20Diecezji%20Ełckiej.pdf, dostęp: 20.08.2025.

osobom, „które legalnie przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”⁵¹. Tymczasem z treści „Wytycznych” wiadomo, że nawet jeżeli dany podmiot realizujący w określonym momencie zadanie pod marką CIC – dotyczy to również podmiotów diecezjalnych – nie przewiduje obecnie wsparcia materialnego, to tylko dlatego, że nie jest ono objęte dofinansowaniem z FAMI, całość koncepcji natomiast jak najbardziej przewiduje docelowo także udzielanie cudzoziemcom pomocy materialnej przy użyciu dotychczasowej infrastruktury. „Wsparcie w legalizacji” również jest wyraźnie przewidziane w „Wytycznych”.

Uruchamiane są także mechanizmy szantażu – w stosunku do samorządów, które zadeklarowały swój sprzeciw wobec koncepcji CIC w kształcie przewidzianym przez „Wytyczne”, bywa wysuwana bezpodstawa groźba pozbawienia ich należnych im funduszy z Unii Europejskiej. Przykładowo w województwie podlaskim groźba taka została początkowo sformułowana pod adresem dwóch samorządów – Łomży i Suwałk.

W stosunku do samorządów, które zadeklarowały swój sprzeciw wobec koncepcji CIC w kształcie przewidzianym przez „Wytyczne”, bywa wysuwana bezpodstawa groźba pozbawienia ich należnych im funduszy z Unii Europejskiej.

10 marca 2025 r. marszałek województwa wysłał pismo do władz tych samorządów, grożąc, że „w przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiekolwiek działania dyskryminujące [...], wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone”⁵². Podstawą rzekomej niezgodności miała być zasada horyzontalna 9.1 unijnej Umowy Partnerstwa z 2022 r.⁵³ – jednak, co ciekawe, dopiero 20 marca 2025 r. (a więc po niemal trzech latach, a zarazem kilka dni po wystaniu pism do samorządów w sprawie CIC) rząd Donalda Tuska opublikował wytyczne do tego dokumentu⁵⁴. Dwa miesiące później marszałek wycofał się jednak z wcześniejszego stanowiska, przyznając, że „nikt nie widział śladu takich nacisków UE” – „marszałek i członkowie zarządu zaczęli przebąkiwać o sygnałach płynących w rozmowach kularowych podczas wizyt w Brukseli i w rozmowach z rządem. Wreszcie [...] przyznali, że pismo było własną inicjatywą władz województwa”⁵⁵. Stosowany jest tu mechanizm szantażu znany w ostatnich latach przede wszystkim ze sprawy Samorządowej Karty Praw Rodzin uchwalanej w latach 2019–2020 przez poszczególne polskie samorządy – mimo

51 Oświadczenie w sprawie CIC w Skierniewicach, Diecezja Łowicka, 3.06.2025, <https://diecezja.łowicz.pl/oswiadczenie-w-sprawie-cic-w-skierniewicach/>, dostęp: 20.08.2025.

52 TYLKO U NAS. Wiceszef Rady Miejskiej Suwałk: Mieszkańcy stanęli na wysokości zadania. Sprzeciwili się budowie Centrum. Teraz idą naciski, wPolityce.pl, 27.03.2025, <https://wpolityce.pl/polityka/725060-wladze-wojewodzkie-podlaskiego-naciskaja-na-radnych-suwalk>, dostęp: 20.08.2025.

53 Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Umowa Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021–2027 w Polsce, 30.06.2022, https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/109763/Umowa_Partnerstwa_na_lata_2021_2027.pdf, dostęp: 20.08.2025.

54 Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021–2027, Portal Funduszy Europejskich, 20.03.2025, <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/wytyczne-dotyczace-realizacji-zasad-rownoscowych-w-ramach-funduszy-unijnych-na-lata-2021-2027-1/>, dostęp: 20.08.2025.

55 W co gra marszałek Prokorym? Sprzeciw wobec imigrantów już nie dyskryminuje?, Dzień dobry Podlaskie, 14.05.2025, <https://ddb24.pl/artikel/w-co-gra-marszalek-prokorym-n1703291>, dostęp: 20.08.2025.

że żaden sąd ani organ nigdy nie stwierdził, jakoby dokument ten miał charakter dyskryminujący⁵⁶, cztery lata konsekwentnego wywierania przez urzędników i lewicowych aktywistów nieformalnej presji na poziomie kularowych gróźb doprowadziło do uchYLENIA SKPR we wszystkich miejscach (oprócz Sejmiku Województwa Łódzkiego).

Stosowany jest tu mechanizm szantażu znany w ostatnich latach przede wszystkim ze sprawy Samorządowej Karty Praw Rodzin uchwalanej w latach 2019–2020 przez poszczególne polskie samorządy.

Źródło: Shutterstock, Massimo Todaro.

Koncepcja CIC stała się także istotnym elementem rządowego dokumentu pt. „Strategia nowej równowagi. Projekt średniookresowej strategii rozwoju kraju do 2035 roku”⁵⁷, który jednak przez nieokreślony czas był ukrywany przed opinią publiczną, a został ujawniony dopiero 29 maja 2025 r. przez dziennikarzy Radia Wnet⁵⁸. Dopiero 30 czerwca projekt ten, pod numerem ID132, został wpisany do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów, z terminem przyjęcia planowanym na IV kwartał 2025 r.⁵⁹ W „Części wdrożeniowej” tego dokumentu, w ramach celu 1: „Łagodzenie zmian demograficznych i adaptacja do nich”, umieszczony został priorytet 1.3: „Odpowiedzialna polityka migracyjna” (dodać należy, że umiejscowienie to jest co najmniej kontrowersyjne, jeżeli nie wprost błędne, jako że obserwacja ostatnich dekad wskazuje na negatywny

56 Samorządowa Karta Praw Rodzin nie blokuje wsparcia finansowego z Unii Europejskiej, Ordo Iuris, 24.06.2022, <https://ordoiuris.pl/rodzina-i-malzenstwo/samorzadowa-karta-praw-rodzin-nie-blokuje-wsparcia-finansowego-z-unii>, dostęp: 20.08.2025.

57 Strategia nowej równowagi. Projekt średniookresowej strategii rozwoju kraju do 2035 roku, dokument do pobrania na stronie: https://wnet.fm/wp-content/uploads/2025/05/S021002423_2505281255000-2.pdf, dostęp: 20.08.2025.

58 Ł. Jankowski, Tusk wraca do Polski „A” i Polski „B”. Radio Wnet dotarło do projektu strategii dla Polski, Wnet.fm, 29.05.2025, <https://wnet.fm/2025/05/29/tusk-wraca-do-polski-a-i-polski-b-radio-wnet-dotarlo-do-domniemanego-dokumentu-rzadowego/>, dostęp: 20.08.2025.

59 Projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia projektu „Strategii Rozwoju Polski do 2035 r.”, Gov.pl, 30.06.2025, <https://www.gov.pl/web/premier/projekt-uchwaly-rady-ministrow-w-sprawie-przyjecia-projektu-strategii-rozwoju-polski-do-2035-r>, dostęp: 20.08.2025.

wpływ masowych migracji na wskaźniki dzietności⁶⁰). W priorytecie tym, w punkcie 3: „Wsparcie imigrantów w integracji z polskim społeczeństwem”, podpunkt F nosi nazwę „Powstanie krajowej sieci integracji cudzoziemców” (s. 70) – czytamy w nim, że „[w] perspektywie kolejnych lat kontynuowana będzie praca nad zapewnieniem efektywnego funkcjonowania Centrów Integracji Cudzoziemców (CIC) w ramach budowania od podstaw krajowej sieci integracyjnej. W jej ramach Centra będą miejscami kompleksowej obsługi cudzoziemców, a jednocześnie przestrzenią i platformą sieciującą, gdzie wspierani będą również polscy urzędnicy, pracownicy socjalni, eksperci organizacji pozarządowych, nauczyciele czy funkcjonariusze publiczni. CIC, za które odpowiedzialne będą województwa w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi, w założeniu mają pełnić funkcję ośrodków działających na zasadzie «wszystko w jednym miejscu» dla klienta cudzoziemskiego, jednocześnie zbierających informacje o lokalnych środowiskach cudzoziemców, co pozwoli na rozwój funkcjonowania centrum zgodnie z najaktualniejszymi potrzebami oraz szybką reakcją w razie pojawienia się wyzwań społecznych w danym regionie”.

60 D.E. Paul, *Mass Immigration Lowers Fertility*, Compact, 30.05.2025, <https://www.compactmag.com/article/mass-immigration-lowers-fertility/>, dostęp: 20.08.2025.

2. Zarzuty wobec koncepcji CIC w świetle „Wytycznych” z 2024 r.

2.1. Koncepcja CIC nie została uregulowana ustawowo ani nie podlega jednolitemu obowiązkowi sprawozdawczemu, przez co nie podlega kontroli ze strony obywateli

CBOS
@CBOS_Info

Translate post

Jakim obcokrajowcom należałoby pozwolić osiedlać się w Polsce?

Najwięcej respondentów (52%) uważa, że z kwalifikacjami zawodowymi, na które jest w Polsce zapotrzebowanie.

Komunikat #CBOS: "Postrzegana i postulowana obecność cudzoziemców w Polsce": [cbos.pl/PL/publikacje/...](https://www.cbos.pl/PL/publikacje/...)

Jak Pan(i) sądzi, jakim obcokrajowcom należałoby pozwolić osiedlać się w Polsce? Proszę wskazać dowolną liczbę odpowiedzi.

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (418) przeprowadzono w dniach 6–16 lutego 2025 roku w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski wylosowanej z rejestru PESEL (N=1,138) 965 osób (w tym: 61,0% metodą CATI, 20,5% – CATI i 18,4% – CAWI).

Źródło: Zrzut ekranu z: wpis na profilu CBOS [@CBOS_Info] na platformie X, 10.04.2025, https://x.com/CBOS_Info/status/1910263419195814105, dostęp: 20.08.2025.

Polityka migracyjna nie jest zagadnieniem lokalnym, lecz ogólnopolskim. W referendum ogólnokrajowym przeprowadzonym 15 października 2023 r.⁶¹ na pytanie: „Czy popierasz przyjęcie tysięcy nielegalnych imigrantów z Bliższego Wschodu i Afryki, zgodnie z przymusowym mechanizmem relokacji narzucanym przez biurokrację europejską?” aż 10 878 863 Polaków odpowiedziało przecząco⁶². W badaniu Centrum Badań Opinii Społecznej (CBOS) przeprowadzonym w dniach 6–16 lutego 2025 r.⁶³ na pytanie: „Jak Pan(i) sądzi, jakim obcokrajowcom należałoby pozwolić osiedlać się w Polsce?” jedyna odpowiedź, która uzyskała aprobatę większości respondentów (52%), to: „Obcokrajowcom o kwalifikacjach zawodowych, na które jest w Polsce zapotrzebowanie”. Większość respondentów zgodziła się także z negatywnymi stwierdzeniami: „Obcokrajowcy nadmiernie obciążają system świadczeń socjalnych w naszym kraju” (69%), „Obcokrajowcy przyczyniają się do wzrostu przestępczości w Polsce” (66%) oraz „Obcokrajowcy zaniżają stawki na rynku pracy” (55%), chociaż jednocześnie z aprobatą odniosła się także do

61 Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 sierpnia 2023 r. o zarządzeniu referendum ogólnokrajowego w sprawach o szczególnym znaczeniu dla państwa (Dz. U. poz. 1636).

62 Obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 17 października 2023 r. o wynikach głosowania i wyniku referendum przeprowadzonego w dniu 15 października 2023 r. (Dz. U. poz. 2236).

63 CBOS, *Postrzegana i postulowana obecność cudzoziemców w Polsce*, „Komunikat z Badań” 2025, nr 31 (kwiecień 2025), https://www.cbos.pl/PL/publikacje/raporty_tekst.php?id=6995, dostęp: 20.08.2025.

stwierzeń pozytywnych: „Obcokrajowcy płacą podatki, dokładając się do budżetu państwa” (65%) oraz „Polska potrzebuje obcokrajowców ze względu na to, że polskie społeczeństwo się starzeje” (51%). Ponadto 1 czerwca 2025 r. w wyborach prezydenckich większość społeczeństwa – 10 606 877 Polaków (50,89%) – wybrała na głowę państwa Karola Nawrockiego, który konsekwentnie, do samego końca kampanii wyborczej, wypowiadał się na temat imigrantów w sposób jednoznaczny: „Polska musi twardo bronić swoich granic i nie zgadzać się na przyjmowanie tysięcy niebezpiecznych ludzi z całego świata. Jako prezydent jednostronnie wypowiem unijny pakt migracyjny”⁶⁴.

Tymczasem, jak wskazano wyżej w punkcie 1.2, koncepcja CIC, pomimo swojego ewidentnie ogólnopolskiego charakteru, nie została uregulowana w formie aktu prawa powszechnie obowiązującego – tj. ustawy. Jej określanie nie podlegało zatem procedurze ustawodawczej, która pozwoliłaby wszystkim obywatelom wyrazić swoje zdanie na jej temat – niezależnie od tego, czy byłby to rządowy projekt ustawy, na mocy § 36 Regulaminu pracy Rady Ministrów⁶⁵ podlegający konsultacjom publicznym, czy projekt poselski, który od 31 sierpnia 2024 r. na mocy art. 34a Regulaminu Sejmu⁶⁶ również podlega obowiązkowym konsultacjom społecznym. W obu przypadkach mogłoby również, na mocy art. 70a–70i Regulaminu Sejmu, odbyć się wysłuchanie publiczne. Nieprawdziwa jest zatem na przykład informacja przekazywana przez Urząd Miasta Piotrkowa Trybunalskiego, że koncepcja CIC wynika „z ustawy, którą przyjęto w 2022 roku za rządów Zjednoczonej Prawicy – wtedy podjęto decyzję o planowanych 49 lokalizacjach”⁶⁷. W rzeczywistości obywatele – w tym przede wszystkim mieszkańcy 49 byłych miast wojewódzkich oraz obszarów w bezpośrednim otoczeniu tych miast – nie byli na żadnym etapie włączeni w proces opracowywania tej koncepcji; wydaje się to jednym z kluczowych powodów, dla których w ciągu kolejnych kilkunastu miesięcy od jej opublikowania (od marca 2024 r. do momentu publikacji niniejszego opracowania) tak wiele samorządów wyraziło swój sprzeciw wobec lokowania CIC na ich terytorium wbrew woli samych mieszkańców.

Koncepcja CIC, pomimo swojego ewidentnie ogólnopolskiego charakteru, nie została uregulowana w formie aktu prawa powszechnie obowiązującego – tj. ustawy. Jej określanie nie podlegało zatem procedurze ustawodawczej, która pozwoliłaby wszystkim obywatelom wyrazić swoje zdanie na jej temat.

Brak uregulowania koncepcji CIC w formie ustawowej sprawia także, że realizacja tej koncepcji nie podlega w praktyce jednolitemu obowiązkowi sprawozdawczemu ani jednolitej kontroli na poziomie ogólnopolskim. Konsekwencją tego braku jednolitości jest znaczne rozproszenie informacji dotyczących CIC: pojawiają się one w wielu różnych miejscach o zróżnicowanej dostępności

64 Wypowiedź umieszczona na profilu #Nawrocki2025 [@Nawrocki25] na platformie X, 27.05.2025, <https://x.com/Nawrocki25/status/1927246803990102031>, dostęp: 20.08.2025.

65 M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.

66 Dodany uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 26 lipca 2024 r. w sprawie zmiany Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. poz. 751).

67 Uwaga: w Piotrkowie nie powstanie ośrodek dla migrantów, Piotrków Trybunalski, 24.04.2025, <https://www.piotrkow.pl/pl/nasze-miasto-t70/aktualnosci-a75/uwaga-w-piotrkowie-nie-powstanie-osrodek-dla-migrantow-r2916>, dostęp: 20.08.2025.

i częstotliwości aktualizacji danych. Tylko nieliczne spośród tych informacji dostępne są w Biuletynach Informacji Publicznej, a duża część musi być pozyskiwana dopiero poprzez wniosek o udostępnienie informacji publicznej⁶⁸. Przykładem społecznego, oddolnego zaangażowania w tym zakresie jest działalność Przemysława Binkowskiego – członka Rady Politycznej Ruchu Narodowego i Prezesa Okręgu Kujawsko-Pomorskiego tej partii – który w swoich mediach społecznościowych regularnie zestawia w jednym miejscu dane o CIC z całej Polski⁶⁹. Nowe informacje pojawiają się jednak tak często, w tak różnych miejscach i w takich ilościach, że bez ogólnego uregulowania obowiązku publikacyjnego opinia publiczna ma prawo czuć się niedoinformowana w tej konkretnej sprawie. Przykładowo w Warszawie mają powstać aż dwa CIC, jednak być może powstanie tylko jedno, a rzecznik prasowy Mazowieckiego Centrum Pomocy Społecznej tłumaczy, że „będzie to po prostu kolejna część urzędu”⁷⁰.

Przemysław J. Binkowski
@PJBinkowski

Translate post

NOWA Lista Centrów Integracji Cudzoziemców.

Po prawej stronie: wykaz partnerów projektu, którzy za pieniądze z UE będą szkolić inżynierów:

✓ 6 województw to Caritas !!

✓ 3 województwa bez podanych adresów Centrów (podlaskie, warmińsko-mazurskie, kujawsko-pomorskie)

9:21 PM · May 6, 2025 · 18K Views

Źródło: zrzut ekranu z: wpis na profilu Przemysław J. Binkowski [PJBinkowski] na platformie X, NOWA Lista Centrów Integracji Cudzoziemców..., 6.05.2025, <https://x.com/PJBinkowski/status/1919834819434782885>, dostęp: 20.08.2025.

Nowe informacje dotyczące CIC pojawiają się tak często, w tak różnych miejscach i w takich ilościach, że bez ogólnego uregulowania obowiązku publikacyjnego opinia publiczna ma prawo czuć się niedoinformowana w tej konkretnej sprawie.

Obecne w przywoływanym wyżej dokumencie ujawnionym przez Radio Wnet 30 maja 2025 r. sformułowanie „krajowa sieć integracyjna” dotyczy w istocie postulatu, aby CIC stanowiły część ogólnopolskiej „Krajowej Sieci Integracji Cudzoziemców” (KSIC), o której wspomniano już przy okazji poprzednich koncepcji CIC, jeszcze w latach 2021–2023. Z kolei zawarta w tym dokumencie sugestia, że CIC ma funkcjonować „zgodnie z najaktualniejszymi potrzebami” oraz szybko reagować „w razie pojawienia się wyzwań społecznych w danym regionie”, oznacza otwarcie na formy świadczeń na rzecz cudzoziemców nieprzewidziane przez FAMI ani przez podmioty obecnie prowadzące dane Centra. Brak doprecyzowania koncepcji CIC na poziomie ogólnopolskiego aktu prawnego

⁶⁸ Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902).

⁶⁹ Wpis na profilu Przemysław J. Binkowski [PJBinkowski] na platformie X, NOWA Lista Centrów Integracji Cudzoziemców..., 6.05.2025, <https://x.com/PJBinkowski/status/1919834819434782885>, dostęp: 20.08.2025.

⁷⁰ Petycja, która wywołała dyskusję, „Mieszkańcy Mazowsza nie zgadzają się z polityką migracyjną”, TVP 3 Warszawa, 20.05.2025, <https://warszawa.tvp.pl/86808754/centra-integracji-cudzoziemcow-dyskusja-na-sejmiku-o-centrach-integracji-cudzoziemcow>, dostęp: 20.08.2025.

(ustawy) jest głównym zarzutem formalnym przeciwko tej koncepcji. Podstawowym wnioskiem płynącym z tego zarzutu jest postulat doraźnego utworzenia przez rząd jednego miejsca, w którym gromadzone byłyby wszystkie informacje dotyczące CIC (wraz z ustanowieniem, konsultowaniem i aktualizowaniem kodeksu dobrych praktyk w tym zakresie), a docelowo – kompleksowego uregulowania polityki integracji cudzoziemców oraz ujednolicenia sprawozdawczości z wykonywania tej polityki na przykład na poziomie ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach⁷¹.

Rząd powinien doraźnie utworzyć jedno miejsce, w którym gromadzone byłyby wszystkie informacje dotyczące CIC (wraz z ustanowieniem, konsultowaniem i aktualizowaniem kodeksu dobrych praktyk w tym zakresie), a docelowo – kompleksowo uregulować politykę integracji cudzoziemców oraz ujednolicić sprawozdawczość z wykonywania tej polityki.

2.2. Koncepcja CIC reprezentuje multikulturalizm będący ideologią, która uderza w jednolitość kulturową – podstawę państwa narodowego

Źródło: Adobe Stock.

Zawarte w Preambule Konstytucji RP sformułowanie „My, Naród Polski – wszyscy obywatele Rzeczypospolitej” bywa postrzegane jako definicja legalna, wiążąca pojęcie Narodu z obywatelstwem. Trybunał Konstytucyjny rozstrzygnął sprawę powiązania przynależności do Narodu Polskiego z posiadanym obywatelstwem dość jednoznacznie: „Wymaga podkreślenia, że wyrażenie «Naród Polski» zdefiniowane jest nie tylko w preambule, ale także w art. 4 Konstytucji. Przepis ten w ustępie pierwszym stanowi, że: «Władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do Narodu», a w ustępie drugim, że «Naród sprawuje władzę przez swoich przedstawicieli lub bezpośrednio». Ten przepis Konstytucji

wyrażnie wiąże pojęcie Narodu z posiadaniem obywatelstwa polskiego, a nie z przynależnością narodową⁷². Zaraz po art. 4 w ustawie zasadniczej znajduje się art. 6 ust. 1, zgodnie z którym „Rzeczpospolita Polska stwarza warunki upowszechniania i równego dostępu do dóbr **kultury, będącej źródłem tożsamości narodu polskiego, jego trwania i rozwoju**”. Brzmienie tego przepisu zmieniało się dwukrotnie na różnych etapach jego projektowania przez Komisję Konstytucyjną Zgromadzenia

⁷¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 769.

⁷² Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 września 2008 r., sygn. Akt K 5/07 (Dz. U. poz. 1080).

Narodowego – początkowo traktował on kulturę jako źródło „tożsamości narodu”, później „tożsamości Narodu Polskiego”, a dopiero potem przybrał obecną postać. Według członków Komisji „mamy dwa znaczenia narodu: etniczne i polityczne. W znaczeniu politycznym piszemy ten wyraz dużą literą, a w znaczeniu etnicznym małą”⁷³. Artykuł 6 jest zatem tym przepisem Konstytucji, w którym ustrojodawca uznaje istnienie nie tylko politycznego „Narodu Polskiego”, lecz także etnicznego „narodu polskiego” o zakresie podmiotowym tylko częściowo pokrywającym się z zakresem pierwszego z pojęć (choć w praktyce ustawodawca zwykły nie posługuje się tym rozróżnieniem konsekwentnie).

Artykuł 6 jest tym przepisem Konstytucji, w którym ustrojodawca uznaje istnienie nie tylko politycznego „Narodu Polskiego”, lecz także etnicznego „narodu polskiego” o zakresie podmiotowym tylko częściowo pokrywającym się z zakresem pierwszego z pojęć.

Dodatkowych wskazówek interpretacyjnych ustrojodawca udziela w ust. 2 art. 6, zgodnie z którym „Rzeczpospolita Polska udziela pomocy Polakom zamieszkałym za granicą w zachowaniu ich związków z **narodowym dziedzictwem kulturalnym**”. Istnieje zatem konkretne narodowe dziedzictwo kulturalne, a zachowywanie związków z nim stanowi istotne kryterium polskości. Monika Florczak-Wątor łączy to dziedzictwo z pojęciami obecnymi w Preambule Konstytucji: z „kulturą zakorzenioną w chrześcijańskim dziedzictwie Narodu i ogólnoludzkich wartościach” oraz z „ponad tysiącletnim dorobkiem”⁷⁴. Naród przedstawiany jest więc w preambule już w duchu zbieżnym z koncepcją etnosymbolizmu Anthony’ego D. Smitha⁷⁵ jako „grupa wspólnotowa, oparta na wspólnym dla jej członków odniesieniu do pewnych wartości związanych z tradycją wspólnych losów, ze wspólnymi elementami kultury oraz dążeniami do zachowania ich odrębności”⁷⁶.

Odrębność narodowości od obywatelstwa jest potwierdzona także w art. 35 ust. 1 Konstytucji RP, zgodnie z którym Rzeczpospolita Polska zapewnia obywatelom polskim należącym do mniejszości narodowych i etnicznych wolność: **1) zachowania i rozwoju własnego języka, 2) zachowania obyczajów i tradycji oraz 3) rozwoju własnej kultury**. Według Piotra Czarnego ustrojodawca uznaje tym samym istnienie na terytorium państwa polskiego grup obywateli, którzy nie należą do narodu polskiego w rozumieniu etnicznym, a czynnikami różnicującymi są właśnie język, obyczaje i tradycja oraz własna kultura. Zdaniem Czarnego zasadą konstytucyjną wciąż pozostaje jednak idea państwa narodowego, zgodnie z którą „grupa ludzi połączona specyficznymi więzami pochodzenia oraz wspólnoty (tożsamości) kultury, języka i tradycji tworząca naród (traktowany jako najważniejsza wspólnota międzyludzka) ma prawo zorganizować się w swoje państwo, aby w ten sposób w jak największym stopniu móc realizować własne różnorodne interesy, a w szczególności dbać o swoje

73 Komisja Konstytucyjna Zgromadzenia Narodowego, Biuletyn XLIV, Warszawa 1997, https://bs.sejm.gov.pl/exlibris/aleph/a22_1/apache_media/2UB2QE-HLJ4436VFPL8IYD11YNF6NDA.pdf, dostęp: 20.08.2025, s. 8.

74 M. Florczak-Wątor, komentarz do art. 6 [w:] M. Safjan, L. Bosek, *Konstytucja RP. Tom 1. Komentarz do art. 1–86*, Warszawa 2016, s. 298.

75 Por. J. Poniedziałek, *Etnosymboliczna teoria narodu Anthony’ego D. Smitha*, Toruń 2021; D. Pawłowiec, *Nacjonalizm jako ideologia życia wspólnotowego*, „Polityka Narodowa” nr 4/2008.

76 K. Zeidler, *Prawo ochrony dziedzictwa dóbr kultury*, Warszawa 2007, s. 28, cyt. za: M. Florczak-Wątor, op.cit., s. 299.

utrwalenie i rozwój”⁷⁷. Pierwszy z trzech elementów wymienionych w art. 35 ust. 1 ustawy zasadniczej – język polski – doczekał się nawet w 1999 r. osobnej ustawy mu poświęconej⁷⁸ (a skoro tak, to być może postulatem *de lege ferenda* powinno być uchwalenie osobnej „ustawy o zachowywaniu obyczajów i tradycji polskiej” oraz „ustawy o rozwoju kultury polskiej”).

Źródło: Adobe Stock.

Tymczasem koncepcja CIC zakłada, że pracownicy Centrum „powinni przeprowadzać szkolenia dla pracowników oświaty i szeroko rozumianej administracji publicznej w zakresie [...] funkcjonowania społeczeństwa wielokulturowego” (s. 15), a o samym CIC „Wytyczne” mówią, że „powinno to być bezpieczne forum dla obu grup, umożliwiające omawianie wyzwań dotyczących społeczeństwa wielokulturowego” (s. 18). W tym kontekście – z perspektywy państwa narodowego – niepokojące są zapowiedzi zamieszczone na s. 18, że cudzoziemcy mieliby „dowiadzać się stąd [z CIC], jak zostać członkiem związków zawodowych, Ochotniczych Straży Pożarnych czy Kół Gospodyń Wiejskich, a także uczyć się funkcjonowania budżetów obywatelskich i konsultacji społecznych”, oraz znacznie bardziej ogólne zapowiedzi zawarte na s. 5, że „integracja musi być procesem dwustronnym, w którym społeczeństwo przyjmujące zrozumie potrzeby i aspiracje migrantów, a obie grupy współpracują ze sobą. W tym kontekście istotne jest zapewnienie migrantom dostępu do edukacji, kultury, sportu oraz usług publicznych. Warto również rozważyć ich zatrudnienie w służbach mundurowych, co może stanowić istotną część integracji społecznej”.

Koncepcja CIC zakłada, że pracownicy Centrum „powinni przeprowadzać szkolenia dla pracowników oświaty i szeroko rozumianej administracji publicznej w zakresie [...] funkcjonowania społeczeństwa wielokulturowego” (s. 15), a o samym CIC „Wytyczne” mówią, że „powinno to być bezpieczne forum dla obu grup, umożliwiające omawianie wyzwań dotyczących społeczeństwa wielokulturowego” (s. 18).

⁷⁷ P. Czarny, komentarz do art. 35 [w:] M. Safjan, L. Bosek, op. cit., s. 883.

⁷⁸ Ustawa z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz. U. z 2024 r. poz. 1556).

Koncepcja CIC docelowo zakłada zatem zatrudnianie cudzoziemców w służbach mundurowych. Obecnie jest to jednoznacznie wykluczone – o konieczności posiadania przez funkcjonariuszy obywatelstwa polskiego wspominają na przykład: art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji⁷⁹, art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej⁸⁰, art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej⁸¹, art. 24 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych⁸², art. 38 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej⁸³ czy art. 83 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny⁸⁴.

Koncepcja CIC docelowo zakłada zatrudnianie cudzoziemców w służbach mundurowych.

Temat ten był już podnoszony przez posłów w ich interpelacjach⁸⁵. W przykładowej odpowiedzi z 1 sierpnia 2024 r. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji stwierdził, że „zgodnie z ustawą z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji służbę w formacji pełnić mogą wyłącznie osoby posiadające polskie obywatelstwo”, a w resorcie „nie są prowadzone prace legislacyjne w zakresie możliwości zatrudniania obcokrajowców w szeregach służb mundurowych resortu spraw wewnętrznych i administracji”. W debacie publicznej pojawiają się zdecydowane głosy, zgodnie z którymi choć „dzisiaj problematyka obywatelstwa jest bagatelizowana, sprowadza się często w powszechnym przekonaniu do posiadania takiego lub innego paszportu”⁸⁶, to „inaczej rzecz ma się jednak w przypadku funkcji i urzędów publicznych. Tam uzasadnione jest oczekiwanie jeszcze dalej idącej lojalności wobec państwa. Osoby pełniące funkcje publiczne są przecież powołane na rzecz dobra publicznego, definiowanego przez pryzmat interesów państwa. [...] Można rozważyć, czy już na poziomie konstytucyjnym nie należałoby wprowadzić określonych wymogów pełnienia służby publicznej, w tym w zakresie obywatelstwa. Nie można dziwić się państwu, że chce ograniczyć ryzyka związane z niełojalnością osób podejmujących rozstrzygnięcia w jego imieniu”⁸⁷.

Podstawowym materialnym (merytorycznym) zarzutem wobec koncepcji CIC jest zatem wpisywanie się jej w ideologię multikulturalizmu, opisaną między innymi przez kanadyjskiego socjologa Mathieu Bocka-Côté w książce *Multikulturalizm jako religia polityczna*⁸⁸. Autor wspomina w niej, że: „państwo multikulturalistyczne jest państwem ideokratycznym. Państwo ma całkowicie pochłoniąć społeczeństwo, by przebudować je zgodnie ze swym ideologicznym modelem: ideał celebrowania

79 Dz. U. z 2025 r. poz. 636.

80 Dz. U. z 2024 r. poz. 915.

81 Dz. U. z 2024 r. poz. 1443.

82 Dz. U. z 2021 r. poz. 1763.

83 Dz. U. z 2024 r. poz. 1869.

84 Dz. U. z 2025 r. poz. 825.

85 Sejm X kadencji, Interpelacja nr 3257 w sprawie zatrudniania cudzoziemców w polskich służbach mundurowych, głównie w Policji, zgłaszający: A. Gembicka, J. Sachajko, <https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/interpelacja.xsp?typ=INT&nr=3257>, dostęp: 20.08.2025.

86 K. Szczucki, *Niepoprawnie o konstytucji: obywatelstwo to nie tylko paszport*, Rzeczpospolita, 19.11.2017, <https://www.rp.pl/opinie-prawne/art10089991-niepoprawnie-o-konstytucji-obywatelstwo-to-nie-tylko-paszport>, dostęp: 20.08.2025.

87 Ibidem.

88 M. Bock-Côté, *Multikulturalizm jako religia polityczna*, Warszawa 2017.

Źródło: Adobe Stock.

różnic należy wprowadzać wszędzie, stosując wzorzec walki z dyskryminacją⁸⁹. Jako sztandarowy przykład multikulturalizmu przywoływany jest tutaj raport francuskiego urzędnika państwowego Thierry'ego Tuota⁹⁰ opublikowany w 2013 r. na zlecenie socjalistycznego premiera Jeana-Marca Ayraulta⁹¹. Bock-Côté wskazuje, że Tuot „posunął się w realizacji tego zadania aż do stworzenia modelu społeczeństwa inkluzyjnego, w którym mniejszości wywodzące się z imigracji powinny same określać warunki swojego uczestnictwa w życiu społecznym bez konieczności dostosowywania się do realiów życia we Francji. Mamy tu do czynienia z ideałem odwrócenia obowiązku integracji charakterystycznym dla multikultu-

ralizmu⁹². Już ówcześni komentatorzy dostrzegali, że „główna propozycja raportu Tuota polega na przeniesieniu wykonywania tej polityki niemal wyłącznie na stowarzyszenia, a rola państwa polegałaby jedynie na ich dotowaniu”; wśród propozycji Tuota znajdowały się także na przykład postulaty „automatycznej legalizacji nielegalnych imigrantów, którzy mogą udowodnić, że mieszkają we Francji od ponad pięciu lat⁹³ czy ułatwienia w dostępie imigrantów do francuskich mieszkań socjalnych.

Podstawowym materialnym (merytorycznym) zarzutem wobec koncepcji CIC jest zatem wpisywanie się jej w ideologię multikulturalizmu.

Bock-Côté konkluduje: „Kwestia multikulturalizmu z punktu widzenia filozofii politycznej jest jasna: nie chodzi już tylko o promocję publicznej dyskusji na temat organizacji wspólnoty politycznej, lecz na temat samej jej definicji, samego jej istnienia – jej tożsamości⁹⁴. I dalej wskazuje: „Filozofia uznania mobilizowana przez multikulturalizm bazuje w istocie na wcześniejszym unieważnieniu kultury narodowej⁹⁵. Odnosi się także do przykładu Wielkiej Brytanii, wskazując, że promowany przez jej rządy „obowiązek integracji nie odnosi się do kultury narodowej, ale do postępowych wartości, które są wspólne dla wszystkich. Nie należy więc integrować imigrantów, włączając ich do kultury narodowej, lecz włączyć całe społeczeństwo do nowej, posttradycyjnej kultury praw człowieka; oczywiście

89 Ibidem, s. 119.

90 Ibidem, s. 160.

91 T. Tuot, *La grande Nation : pour une société inclusive – Rapport au Premier ministre sur la refondation des politiques d'intégration*, 11.02.2013, <https://www.vie-publique.fr/rapport/32981-pour-une-societe-inclusive-refondation-des-politiques-integration>, dostęp: 20.08.2025.

92 M. Bock-Côté, op. cit., s. 161-162.

93 É. Branca, *L'inquietant rapport Tuot*, 7.03.2013, <https://www.valeursactuelles.com/societe/linquietant-rapport-tuot>, dostęp: 20.08.2025.

94 M. Bock-Côté, op. cit., s. 185.

95 Ibidem, s. 187.

pierwsza powinna przeobrazić się większość narodowa, wyrzekając się definiowania siebie jako kultura konwergencji”⁹⁶. Uderzające jest podobieństwo wizji Tuota do wybranych postulatów koncepcji CIC – swoistej „abdykacji państwa” w zakresie długofalowej integracji cudzoziemców na rzecz organizacji pozarządowych (s. 6 i 16 „Wytycznych”), służby cudzoziemców w służbach mundurowych (s. 5) czy udzielania imigrantom wsparcia materialnego (s. 19 – tu warto podkreślić między innymi: „wsparcie asystentów osobistych, wsparcie materialne, finansowanie wizyt lekarskich, doradztwo zawodowe, bezpłatne tłumaczenia pisemne”). Kwestia ta sprawia, że koncepcja CIC spotyka się z tak zdecydowanym sprzeciwem społecznym.

Uderzające jest podobieństwo francuskiej wizji multikulturalizmu Thierry’ego Tuota z 2013 r. do wybranych postulatów koncepcji CIC z 2024 r. – swoistej „abdykacji państwa” w zakresie długofalowej integracji cudzoziemców na rzecz organizacji pozarządowych, służby cudzoziemców w służbach mundurowych czy udzielania imigrantom wsparcia materialnego.

2.3. Koncepcja CIC opiera się na „pomocy w legalizacji” i integracji jako jedynym wspieranym modelu akulturacji, podczas gdy modelem preferowanym przez państwo narodowe powinna być asymilacja poprzedzona selekcją i deportacją

Zgodnie z definicją PWN **akulturacja** to „proces jakościowych i wieloaspektowych zmian kulturowych wywołanych kontaktem odmiennych systemów kulturowych w sytuacji ich ciągłej i bezpośredniej konfrontacji, prowadzący do stopniowych przekształceń w jednym lub we wszystkich wchodzących w interakcję systemach”⁹⁷. „W zetknięciu z inną kulturą, zwłaszcza przy dłuższym pobycie w kraju odmiennym kulturowo, wybieramy, świadomie bądź nie, strategię, która powinna pomagać w funkcjonowaniu na styku kultur. Sposób adaptacji na poziomie jednostki i grupy, bo o nim tu mowa, opisany [jest] przez najbardziej obecnie znany model akulturacji Johna Berry’ego. Proces ten nazywa się **akulturacją**, a przyjęta strategia jest wypadkową dwóch czynników: stosunku migranta (także uchodźcy) do swojej kultury oraz do kultury kraju przyjmującego. Drugą stroną tego procesu jest sposób, w jaki społeczeństwo przyjmujące reaguje na obecność migranta. Model określa cztery typy akulturacji (strategii akulturacyjnej): **integracja, asymilacja, separacja, marginalizacja**. [...] Polska kultura zachęca do asymilacji. Uczniowie przybywający z innych krajów mogą w polskiej szkole zetknąć się z tendencją asymilacyjną: «najlepiej bądźcie tacy jak my». To atrakcyjna strategia dla osób, które z pobytem w Polsce wiążą wielkie nadzieje na lepsze życie”⁹⁸.

96 Ibidem, s. 196.

97 Encyklopedia PWN, hasło: akulturacja, <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/akulturacja;3867111.html>, dostęp: 20.08.2025.

98 A, Szczepanik, Czym są separacja, integracja, asymilacja i marginalizacja, Centrum Edukacji Obywatelskiej, 2024, <https://biblioteka.ceo.org.pl/wp-content/uploads/sites/4/2024/01/1.7-czym-jest-separacja....pdf>, dostęp: 20.08.2025.

Źródło: Adobe Stock.

Do typologii Berry'ego nawiązują „Wytyczne” do koncepcji CIC w rozdziale IV „Pożądana wiedza kadry bazowej Centrum Integracji Cudzoziemców” w punkcie 2, w którym wskazuje się, że w zasobie tej wiedzy powinny znajdować się cztery formy akulturacji: separacja, marginalizacja, integracja, asymilacja. „Pracownik Centrum Integracji Cudzoziemców powinien być świadomy różnych form akulturacji społecznej oraz ich skutków. Powinien rozumieć działania przyczyniające się lub przeciwdziałające zaistnieniu poszczególnych form akulturacji. Szczególną uwagę należy zwrócić na pozytywne aspekty integracji oraz niebezpieczeństwa związane z innymi formami akulturacji. [...] Ostatecznym celem jest partycypacja społeczna, w której migrant wpływa na społeczeństwo przyjmujące na równych zasadach”.

**W „Wytycznych” z 2024 r., w których mowa o koncepcji CIC, czytamy:
„Ostatecznym celem jest partycypacja społeczna, w której migrant wpływa
na społeczeństwo przyjmujące na równych zasadach” [podkr. aut.]**

Oznacza to jednoznaczne odrzucenie nie tylko separacji i marginalizacji (odrzućcie co do zasady słuszne, jako form naruszających przyrodzoną i niezbywalną godność każdego człowieka), lecz także asymilacji. Wykluczenie tej ostatniej nie jest jednak – z różnych względów – uzasadnione. Przede wszystkim państwo polskie nie jest zobowiązane jakimikolwiek normami prawa międzynarodowego do odrzucania asymilacji cudzoziemców. Artykuł 5 ratyfikowanej przez Polskę w 2000 r. Konwencji ramowej o ochronie mniejszości narodowych⁹⁹ stanowi wprawdzie, że: „1. Strony

⁹⁹ Konwencja ramowa o ochronie mniejszości narodowych, sporządzona w Strasburgu dnia 1 lutego 1995 r. (Dz. U. z 2002 r. poz. 209).

zobowiązują się wspierać tworzenie warunków koniecznych do utrzymywania i rozwijania przez osoby należące do mniejszości narodowych ich kultury, jak również zachowania zasadniczych elementów ich tożsamości, to jest ich religii, języka, tradycji i dziedzictwa kulturowego. 2. Bez uszczerbku dla środków podejmowanych stosownie do ich generalnej polityki integracyjnej, Strony powstrzymają się od działań lub praktyk mających na celu asymilację osób należących do mniejszości narodowych wbrew ich woli i będą chronić te osoby przed jakimkolwiek działaniem mającym na celu taką asymilację”, jednak ratyfikując tę konwencję, Polska zastrzegła deklarację interpretacyjną, zgodnie z którą „uwzględniając fakt, że Konwencja ramowa o ochronie mniejszości narodowych nie zawiera definicji mniejszości narodowej, **Rzeczpospolita Polska oświadcza, że przez pojęcie to rozumie mniejszości narodowe zamieszkałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których członkowie są obywatelami polskimi**”. Faktycznie – zgodnie z art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach „cudzoziemiec” co do zasady oznacza „każdego, kto nie posiada obywatelstwa polskiego”. Artykuł 2 tej ustawy precyzuje jednak, że jej przepisów nie stosuje się do dyplomatów, obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej (UE), Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA) oraz członków rodzin obywateli Rzeczypospolitej Polskiej. W świetle tych przepisów określenie „cudzoziemiec” odnosi się do osób określanych w nomenklaturze UE akronimem „OPT” (Obywatele Państw Trzecich, ang. *TCN – third-country nationals*¹⁰⁰). Termin ten pojawia się w koncepcji CIC sześciokrotnie (s. 2, 5, 7, 15). Artykuł 2 ust. 1 ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym¹⁰¹ również zastrzega, że do mniejszości narodowych w rozumieniu ustawy mogą należeć grupy złożone wyłącznie z obywateli polskich. Konkludując, **żaden wiążący Polskę przepis prawa międzynarodowego nie wyklucza prowadzenia przez władze publiczne polityki asymilacji (oprócz integracji) jako pożądanej formy akulturacji**.

Żaden wiążący Polskę przepis prawa międzynarodowego nie wyklucza prowadzenia przez władze publiczne polityki asymilacji (oprócz integracji) jako pożądanej formy akulturacji.

W badaniu przeprowadzonym przez CBOS 6–16 lutego 2025 r.¹⁰² większość Polaków zgodziła się z aż pięcioma stwierdzeniami związanymi raczej z modelem asymilacyjnym niż z integracyjnym: 93% zgodziło się, że: „Każdy obcokrajowiec osiedlający się w Polsce powinien nauczyć się mówić po polsku”, 92% – „Obcokrajowcy osiedlający się w Polsce powinni się dostosować do naszej kultury, norm i wartości”, 77% – „Obcokrajowcy osiedlający się w Polsce powinni żyć między Polakami, a nie wśród innych obcokrajowców”, 77% – „Polska powinna wspierać obcokrajowców osiedlających się na jej terenie w nauce języka, zdobywaniu edukacji i pracy, aby mogli w pełni uczestniczyć w życiu

100 *Third-country national*, https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/european-migration-network-emn/emn-asylum-and-migration-glossary/glossary/third-country-national_en, dostęp: 20.08.2025.

101 Dz. U. z 2017 r. poz. 823.

102 CBOS, *O modelu integracji obcokrajowców w Polsce*, „Komunikat z Badań” 2025, nr 33/2025 (kwiecień 2025), https://www.cbos.pl/PL/publikacje/raporty_tekst.php?id=6999, dostęp: 20.08.2025.

publicznym”, 54% – „Obcokrajowcy osiedlający się w Polsce powinni starać się nie wyróżniać, np. nosząc swoje tradycyjne stroje, takie jak burka lub turban”. Jednocześnie większość respondentów zgodziła się także z trzema stwierdzeniami mającymi znamiona raczej modelu integracyjnego: 86% – „Zarówno obcokrajowcy osiedlający się w Polsce, jak i Polacy powinni podejmować wysiłki, aby się wzajemnie zrozumieć i do siebie dostosować”, 71% – „Obcokrajowcy osiedlający się w Polsce powinni móc zachowywać swoje zwyczaje i tradycje” i 53% – „Osiedlanie się w Polsce ludzi różnych kultur może wzbogacić polskie społeczeństwo”.

Pokazuje to, że Polacy nie są zwolennikami radykalnego wykluczania jednego modelu akulturacji kosztem drugiego, ale raczej chcieliby wdrażania elementów obu tych modeli, z wyraźną preferencją dla elementów modelu asymilacyjnego. Sondaż pokazuje także tendencję dotyczącą wagi, jaką Polacy przykładają do narodowej samoidentyfikacji. Jeszcze w 2005 r. – niedługo po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej – zdecydowana większość badanych uważała, że aby być Polakiem, trzeba po prostu się nim czuć (69%). Dziesięć lat później odsetek ten wyraźnie spadł (do 59%), ale pozostawał dominującym wskazaniem. Obecnie, w 2025 r., udział takich odpowiedzi zmniejszył się jeszcze gwałtowniej, osiągając poziom 36% i spadając na drugą pozycję wśród najczęściej wybieranych kryteriów. Na czoło wysunął się natomiast wymóg mówienia po polsku (38%), który w obu poprzednich pomiarach plasował się na przedostatnim miejscu. Wzrosła też waga przywiązywana do posiadania polskich przodków (34% wobec 25% w 2005 r.), a także stałego osiedlenia na terenie Polski (31% wobec 23% w 2005 r.)¹⁰³.

Badanie CBOS pokazuje, że Polacy nie są zwolennikami radykalnego wykluczania jednego modelu akulturacji kosztem drugiego, ale raczej chcieliby wdrażania elementów obu tych modeli, z wyraźną preferencją dla elementów modelu asymilacyjnego. Sondaż pokazuje także tendencję dotyczącą wagi, jaką Polacy przykładają do narodowej samoidentyfikacji.

Badanie CBOS kończy się konkluzją: „Analiza czynnikowa przeprowadzona w oparciu o miary stosunku badanych do zestawu stwierdzeń pokazała, że w polskim społeczeństwie funkcjonują trzy odmienne podejścia do integracji cudzoziemców. **Najpopularniejszy jest model asymilacyjny**, który łączy w sobie postulat umiarkowanie asymilacyjne – wymóg nauki języka polskiego czy dostosowania się do polskiej kultury, norm i wartości – ale i bardziej skrajne, takie jak stwierdzenie, że obcokrajowcy osiedlający się w Polsce powinni starać się nie wyróżniać, np. nosząc swoje tradycyjne stroje. Podejście to jest wyjątkowo popularne wśród badanych o poglądach prawicowych¹⁰⁴. Z kolei „model umiarkowanie wielokulturowy (zw. też multikulturalistycznym)” jest dopiero na drugim miejscu, co wyraźnie wskazuje, jaka forma akulturacji imigrantów jest tą pierwszoplanowo preferowaną przez ogół obywateli. Tymczasem koncepcja CIC zawiera elementy

103 Ibidem.

104 Ibidem.

jednoznacznie związane z radykalną, multikulturalistyczną postacią modelu integracyjnego, jednocześnie zupełnie wykluczając model asymilacyjny, co jest jaskrawo sprzeczne z wolą obywateli zasygnalizowaną w badaniu CBOS.

Koncepcja CIC zawiera elementy jednoznacznie związane z radykalną, multikulturalistyczną postacią modelu integracyjnego, jednocześnie zupełnie wykluczając model asymilacyjny, co jest jaskrawo sprzeczne z wolą obywateli zasygnalizowaną w badaniu CBOS.

Różnice pomiędzy modelem integracyjnym oraz modelem asymilacyjnym stały się również przedmiotem raportu *Migracja pod lupą. Jakie są koszty otwartych granic?* opublikowanego w grudniu 2024 r. przez Fundację Centrum Myśli Gospodarczej¹⁰⁵. Zespół CMG wskazuje, że „istnieje wiele dowodów, popartych badaniami ilościowymi, że integracja przybyszów jest procesem długotrwałym. Różnice między rodzimymi mieszkańcami a potomkami imigrantów widoczne są nawet po czterech pokoleniach, a imigranci nierzadko dokonują przeszczepienia wzorców typowych dla państw swojego pochodzenia, wpływając zarówno na lokalne zachowania, jak i na krajową politykę. Źródłem wielu negatywnych kulturowych zjawisk płynących z imigracji jest przede wszystkim bardzo powolny proces integracji. Choć na pierwszy rzut oka może się wydawać, że imigranci wtapiają się w społeczność kraju przyjmującego – uczą się języka, znajdują pracę, płacą podatki i zawierają nowe znajomości, to zjawiska te są w dużej mierze powierzchowne i stanowią pewien poziom minimum pozwalający na ich względnie płynne funkcjonowanie w danym społeczeństwie. Jeśli jednak na poziomie istotnych wskaźników socjoekonomicznych po kilku pokoleniach wciąż dostrzegalna jest istotna różnica pomiędzy potomkami imigrantów a społecznością kraju przyjmującego, to trudno uznać integrację za pełną i udaną”¹⁰⁶.

Z kolei nawet w przypadku zamiaru asymilacji werbalnie deklarowanego przez władze państwa przyjmującego, „gdy następuje wymiana społeczności w taki sposób, iż zamiast asymilacji do nowej kultury kraju docelowego następuje obustronna integracja i wymieszanie społeczeństw i kultur, nie pozostaje to bez wpływu na zastane instytucje”¹⁰⁷, a przy tym „asymilacja to nie jest proces przemowy zachowań społeczności lokalnej przez cudzoziemca w sposób łatwy, szybki i bezbolesny, a w przypadku większego skupiska obcokrajowców w jednym miejscu utożsamianie się z nowym miejscem pobytu może w ogóle nie następować”¹⁰⁸.

Asymilacja musi być zatem poprzedzona wnikliwą selekcją, a następnie deportacją osób, których liczba nie pozwala na skuteczne przeprowadzenie asymilacji. W badaniu pracowni Opinia24 dla RMF FM

¹⁰⁵ *Migracja pod lupą. Jakie są koszty otwartych granic?*, red. M. Ciesielski, Warszawa 2024, <https://cmg.org.pl/wp-content/uploads/2024/12/migracja-pod-lupa.pdf>, dostęp: 20.08.2025.

¹⁰⁶ Ibidem, s. 43–44.

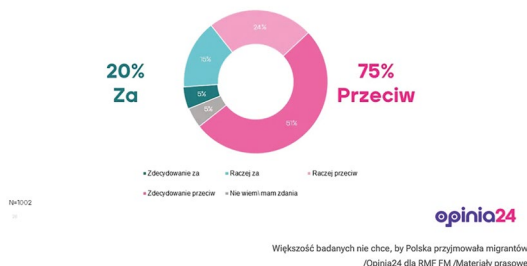
¹⁰⁷ Ibidem, s. 38–39.

¹⁰⁸ Ibidem, s. 62.

Zdecydowana przewaga przeciwników przyjmowania migrantów

Uczestnikom badania Opinia24 dla RMF FM zadano pytanie, które brzmiało: Polska, podobnie jak inne kraje członkowskie Unii Europejskiej, jest zobowiązana do przyjmowania migrantów, co wynika z mechanizmu solidarności unijnego paktu migracyjnego. Czy Pan/i osobiście jest za, czy przeciw temu, aby Polska przyjmowała migrantów?

Czy Pan/i osobiście jest za, czy przeciw temu, aby Polska przyjmowała migrantów?

Źródło: zrzut ekranu z: M. Nycz, Sondaż: Czy Polska powinna przyjmować migrantów?, RMF 24, 19.02.2025, <https://www.rmfm24.pl/fakty/polska/news-sondaz-czy-polska-powinna-przyjmowac-migrantow,nld,7914690>, dostęp: 20.08.2025.

legalnie (s. 1, 3, 6, 8, 10, 13, 20, 21). Również z tej przyczyny koncepcja CIC w obecnej postaci nie uzyskuje społecznej akceptacji.

Asymilacja cudzoziemców musi być poprzedzona wnikliwą selekcją, a następnie deportacją osób, których liczba nie pozwala na skuteczne przeprowadzenie asymilacji.

GŁÓWNE ZARZUTY WOBEC KONCEPCJI CIC W KSZTAŁCIE OKREŚLONYM PRZEZ „WYTYCZNE” Z 2024 R.

1. Brak uregulowania tej koncepcji na poziomie ogólnopolskiego aktu prawnego (ustawy), co powoduje, że jej realizacja nie podlega jednolitemu obowiązkowi sprawozdawczemu i nie jest poddawana należytej kontroli ze strony obywateli.
2. Koncepcja CIC uderza w zasadę jednolitości kulturowej, promując zamiast niej destrukcyjną ideologię multikulturalizmu, która obejmuje dążenie do dekonstrukcji kultury narodowej w wielu aspektach, co przejawia się między innymi w postulacie zatrudniania cudzoziemców w polskich służbach mundurowych.
3. Koncepcja opiera się na multikulturalistycznie rozumianej integracji jako jedynym dopuszczanym modelu akulturacji, podczas gdy modelem preferowanym przez państwo narodowe powinna być przede wszystkim asymilacja – poprzedzona selekcją i deportacją.

109 M. Nycz, Sondaż: Czy Polska powinna przyjmować migrantów?, RMF 24, 19.02.2025, <https://www.rmfm24.pl/fakty/polska/news-sondaz-czy-polska-powinna-przyjmowac-migrantow,nld,7914690>, dostęp: 20.08.2025.

3. Formy sprzeciwu wobec koncepcji CIC

3.1. Interpelacje i zapytania poselskie

Od momentu publikacji „Wytycznych” aż do dnia publikacji niniejszego opracowania posłowie złożyli w sprawie CIC aż 33 interpelacje¹¹⁰ oraz dwa zapytania poselskie¹¹¹. Działania te – z czterema wyjątkami – podejmowali parlamentarzyści Prawa i Sprawiedliwości. Pierwsze trzy interpelacje zostały złożone jeszcze w październiku 2024 r. przez posłów Dariusza Mateckiego, Andrzeja Kosztowniaka oraz Adama Andruszkiewicza. Tego samego miesiąca swoje zapytania wystosowali posłowie Jan Mosiński oraz Rafał Komarewicz (Polska 2050). Kolejnych 17 interpelacji dotyczyło utworzenia CIC w konkretnych województwach: interpelacja złożona przez posła Grzegorza Macko dotyczyła Dolnego Śląska, a 16 interpelacji złożonych przez posła Marię Koc – wszystkich poszczególnych województw. W styczniu 2025 r. swoje interpelacje złożyli posłowie: Lidia Czechak, Michał Kowalski, Marek Gróbarczyk, Czesław Hoc i Paweł Rychlik. W lutym interpelację wystosował poseł Władysław Dajczak, a w marcu – Jarosław Zieliński i Paweł Rychlik. W kwietniu interpelacje zostały natomiast złożone przez Annę Marię Żukowską (Lewica) oraz posła Bartłomieja Pejo (Konfederacja), w czerwcu – przez posła Włodzimierza Skalika (Korona), a w lipcu – przez posła Wiolettę Kulpę. Jeszcze w październiku 2024 r. stosowne pytanie poselskie zostało również zadane w Parlamencie Europejskim X kadencji przez posła Ewę Zajączkowską-Hernik¹¹².

Od momentu publikacji „Wytycznych” aż do dnia publikacji niniejszego opracowania posłowie złożyli w sprawie CIC aż 33 interpelacje oraz dwa zapytania poselskie.

Intencje autorów zdecydowanej większości tych pism mają charakter krytyczny wobec koncepcji CIC. Posłowie pytali między innymi o problem braku konsultacji społecznych na temat budowy lub organizacji CIC w konkretnych lokalizacjach. Kwestię zapalną stanowiła dla parlamentarzystów również możliwość powiązania funkcjonowania CIC z założeniami paktu migracyjnego. Posłowie wnosili także wprost o odstąpienie od realizacji Centrów Integracji Cudzoziemców w konkretnych miastach w Polsce (na przykład poseł Wioletta Maria Kulpa w odniesieniu do Płocka i Ciechanowa).

¹¹⁰ Sejm X kadencji, interpelacje poselskie nr: 5436, 5464, 5492, 5986, 6203, 6204, 6205, 6206, 6207, 6270, 6315, 6316, 6318, 6319, 6320, 6321, 6322, 6323, 6324, 6325, 7338, 7408, 7409, 7410, 7589, 8370, 8485, 8920, 9053, 9176, 10528, 10529, 10690, <https://sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/interpelacje.xsp>, dostęp: 20.08.2025.

¹¹¹ Sejm X kadencji, zapytania poselskie nr: 1841, 1870, <https://sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/interpelacje.xsp?view=2>, dostęp: 20.08.2025.

¹¹² Pytanie poselskie E-002149/2024, 17.10.2024, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/E-10-2024-002149_PL.html, dostęp: 20.08.2025.

3.2. Uchwały jednostek samorządu terytorialnego

Szereg jednostek samorządu terytorialnego uchwalało stanowiska, w których samorządowcy formułowali sprzeciw lub obawy dotyczące zagrożeń migracyjnych, do których zaliczono również Centra Integracji Cudzoziemców. Uchwały w sprawie CIC w 2024 i 2025 r. podjęły organy prawodawcze co najmniej 21 jednostek samorządu terytorialnego: Rada Gminy Przeciszów (7 listopada¹¹³, uchylona i zastąpiona uchwałą z 30 kwietnia¹¹⁴), Rada Miasta Nowego Sącza (25 lutego¹¹⁵), Rada Miejska Łomży (26 lutego¹¹⁶), Rada Miejska w Suwałkach (26 lutego¹¹⁷), Rada Miejska w Mszanie Dolnej (27 lutego¹¹⁸, zmieniona 23 kwietnia¹¹⁹), Rada Miejska w Libiążu (14 marca¹²⁰, uchylona 7 kwietnia¹²¹), Rada Miasta Brzegu (27 marca¹²²), Rada Miasta Ostrołęki (27 marca¹²³), Rada Miasta Zamość (31 marca¹²⁴, uchylona 15 kwietnia¹²⁵), Sejmik Województwa Lubelskiego (14 kwietnia – nie wspomina wprost o CIC¹²⁶), Rada Powiatu Sokólskiego (29 kwietnia¹²⁷), Rada Miejska w Nowym Mieście nad Pilicą

-
- 113 Uchwała Nr VII/42/24 Rady Gminy Przeciszów z dnia 7 listopada 2024 r. w sprawie rozpatrzenia petycji w sprawie podjęcia działań w zakresie zapobieżenia tworzenia na terenie gminy ośrodków dla nielegalnych imigrantów, <https://bip.malopolska.pl/ugprzeciszow,a,2559474,uchwala-nr-vii-4224-rady-gminy-przeciszow-z-dnia-7-listopada-2024-r-w-sprawie-rozpatrzenia-petycji-w-.html>, dostęp: 20.08.2025.
- 114 Uchwała Nr XIII/74/25 Rady Gminy Przeciszów z dnia 30 kwietnia 2025 r. w sprawie podjęcia działań w zakresie zapobieżenia tworzeniu na terenie Gminy Przeciszów ośrodków dla osób przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nielegalnie, <https://bip.malopolska.pl/ugprzeciszow,a,2662292,uchwala-nr-xiii-7425-rady-gminy-przeciszow-z-dnia-30-kwietnia-2025-r-w-sprawie-podjecia-dzialan-w-zak.html>, dostęp: 20.08.2025.
- 115 Uchwała Nr XIV/156/2025 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 25 lutego 2025 r. w sprawie przyjęcia oświadczenia w przedmiocie utworzenia na terenie Gminy Nowy Sącz Centrum Integracji Cudzoziemców oraz jakichkolwiek ośrodków dla nielegalnych imigrantów w przyszłości, <https://bip.malopolska.pl/novysacz,a,2625217,uchwala-nr-xiv-1562025-rady-miasta-nowego-sacza-z-dnia-25-lutego-2025-r-w-sprawie-przyjecia-oswiadcze.html>, dostęp: 20.08.2025.
- 116 Stanowisko Rady Miejskiej Łomży z dnia 26 lutego 2025 r. w sprawie planowanego utworzenia w Łomży Centrum Integracji Cudzoziemców, <https://lomza.bip.net.pl/kategorie/619-stanowiska-rady-miejskiej-lomzy-ix-kadencji/artykuly/2144-stanowisko-rady-miejskiej-lomzy-z-dnia-26-lutego-2025-roku-w-sprawie-planowanego-utworzenia-w-lomzy-centrum-integracji-cudzoziemcow-?lang=PL>, dostęp: 20.08.2025.
- 117 Stanowisko Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 26 lutego 2025 r. w sprawie planowanego utworzenia w Suwałkach Centrum Integracji Cudzoziemców, https://bip.um.suwalki.pl/uchwala_s/uchwala-rady-nr-z-dnia-2025-02-26.html, dostęp: 20.08.2025.
- 118 Rezolucja Nr 2/2025 Rady Miejskiej w Mszanie Dolnej z dnia 27 lutego 2025 r., <https://mszana-dolna.eu/aktualnosci/2025-02-28/rada-miejska-w-mszanie-dolnej-podjela-rezolucje.html>, dostęp: 20.08.2025.
- 119 Rezolucja Nr 3/2025 Rady Miejskiej w Mszanie Dolnej z dnia 23 kwietnia 2025 r., <https://bip.malopolska.pl/ummszanadolna,a,2665266,rezolucja-nr-32025-rady-miejskiej-w-mszanie-dolnej-z-dnia-23-kwietnia-2025-r.html>, dostęp: 20.08.2025.
- 120 Uchwała Nr 87/X/2025 Rady Miejskiej w Libiążu z dnia 14 marca 2025 r. w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej podjęcia działań w zakresie zapobieżenia tworzenia na terenie Gminy Libiąż ośrodków dla nielegalnych imigrantów, <https://bip.malopolska.pl/umlubiaz,a,2636442,uchwala-nr-87x2025-w-sprawie-rozpatrzenia-petycji-dotyczacej-podjecia-dzialan-w-zakresie-zapobiegani.html>, dostęp: 20.08.2025.
- 121 Uchwała Nr 91/XII/2025 Rady Miejskiej w Libiążu z dnia 7 kwietnia 2025 r. w sprawie uchylenia Uchwały Nr 87/X/2025 Rady Miejskiej w Libiążu w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej podjęcia działań w zakresie zapobiegania tworzenia na terenie Gminy Libiąż ośrodków dla nielegalnych imigrantów, <https://bip.malopolska.pl/umlubiaz,a,2648144,uchwala-nr-91xii2025-w-sprawie-uchylenia-uchwaly-nr-87x2025-rady-miejskiej-w-libiazu-w-sprawie-rozpa.html>, dostęp: 20.08.2025.
- 122 Uchwała Nr XV/100/25 Rady Miejskiej Brzegu z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie rozpatrzenia petycji w sprawie podjęcia działań w zakresie zapobieżenia tworzenia na terenie Gminy Brzeg ośrodków dla nielegalnych imigrantów, https://prawomiejscowe.pl/UrzadMiasowBrzegu/document/1165290/Uchwala-XV_100_25, dostęp: 20.08.2025.
- 123 Uchwała Nr 168/XXI/2025 Rady Miasta Ostrołęki z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie przyjęcia stanowiska, <https://bip.um.ostroleka.pl/uchwala/16932/uchwala-nr-168-xxi-2025>, dostęp: 20.08.2025.
- 124 Uchwała Nr XIII/147/2025 Rady Miasta Zamość z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie wyrażenia stanowiska w zakresie podjęcia działań zmierzających do zatrzymania napływu nielegalnych imigrantów i ich lokowania w Województwie Lubelskim, https://umzamosc.bip.lubelskie.pl/?id=82&action=details&document_id=2148355, dostęp: 20.08.2025.
- 125 Uchwała Nr XIV/161/2025 Rady Miasta Zamość z dnia 15 kwietnia 2025 r. w sprawie uchylenia uchwały Nr XIII/147/2025 Rady Miasta Zamość z dnia 31 marca 2025 r. w sprawie wyrażenia stanowiska w zakresie podjęcia działań zmierzających do zatrzymania napływu nielegalnych imigrantów i ich lokowania w Województwie Lubelskim, https://umzamosc.bip.lubelskie.pl/?id=82&action=details&document_id=2153622, dostęp: 20.08.2025.
- 126 Stanowisko Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 14 kwietnia 2025 r. w sprawie zatrzymania napływu nielegalnych imigrantów, https://umwl.bip.lubelskie.pl/index.php?id=57&action=details&document_id=2156223, dostęp: 20.08.2025.
- 127 Uchwała Nr XVI/130/2025 Rady Powiatu Sokólskiego z dnia 29 kwietnia 2025 r. w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego planowanego tworzenia na terenie województwa podlaskiego ośrodków – Centrów Integracji Cudzoziemców, https://bip-stsokolka.wrotapodlasia.pl/powiat_1/radapowiatu-sokolskiego/uchwaly_rady_powiatu_sokolskiego_2018_2023_1/kadencja-2024-2029/uchwala-nr-xvi-1302025.html, dostęp: 20.08.2025.

(30 kwietnia¹²⁸), Rada Miejska w Tczewie (2 czerwca¹²⁹), Rada Miasta Włocławek (3 czerwca¹³⁰), Rada Miejska Rabki-Zdroju (3 czerwca¹³¹), Rada Miasta Piotrkowa Trybunalskiego (12 czerwca¹³²), Rada Miejska w Policach (23 czerwca¹³³), Rada Miejska w Stargardzie (26 czerwca¹³⁴) oraz Rada Powiatu Toruńskiego (2 lipca¹³⁵). Rada Miasta Siedlce zdecydowała o przekazaniu petycji w tej sprawie Sejmikowi Województwa Mazowieckiego (27 marca¹³⁶), a Rada Miasta Płocka – o przeprowadzeniu konsultacji społecznych (22 maja¹³⁷).

3.3. Ogólnopolska inicjatywa referendalna

14 października 2024 r. politycy partii Prawo i Sprawiedliwość ogłosili ogólnopolską inicjatywę „Stop Nielegalnej Migracji” deklarującą jako swój cel zebranie przynajmniej 500 tys. podpisów obywateli pod wnioskiem o referendum¹³⁸, w którym zadano by pytanie: „Czy jesteś za odrzuceniem przymusowego przyjmowania nielegalnych migrantów, które skutkuje ryzykiem spadku bezpieczeństwa osobistego i ekonomicznego?”. Inicjatorzy podkreślali, że kampania ma być odpowiedzią między innymi na koncepcję CIC: „49 nowych centrów dla migrantów to jest zapowiedź Donalda Tuska – ponad 400 mln zł ma być przeznaczony na te centra”¹³⁹. 23 listopada 2024 r. na stronie partii Prawo i Sprawiedliwość umieszczony został formularz do zbierania podpisów¹⁴⁰. Cztery miesiące później, 1 kwietnia 2025 r., akcja zbiórki podpisów wciąż trwała, koordynowana w różnych częściach Polski przez polityków PiS, którzy wskazywali, że CIC „są etapem do wprowadzania paktu migracyjnego”¹⁴¹. 11 lipca 2025 r. szef klubu parlamentarnego PiS Mariusz Błaszczak stwierdził: „Mamy już 500 tys.

128 Uchwała Rady Miejskiej w Nowym Mieście nad Pilicą z dnia 30 kwietnia 2025 r. w sprawie sprzeciwu wobec relokacji migrantów na teren Gminy Nowe Miasto nad Pilicą, https://www.nowemiasto.pl/aktualnosc-1255-zawiadomienie_o_zwolaniu_sesji_rady.html, dostęp: 20.08.2025.

129 Petycja nr 5/2025 w sprawie przyjęcia stanowiska przez Radę Miejską, wyrażającego sprzeciw wobec ewentualnych planów tworzenia na terenie miasta ośrodka integracji imigrantów, https://bip.tczew.pl/wiadomosci/9007/wiadomosc/818507/petycja_nr_52025_w_sprawie_przyjecia_stanowiska_przez_rade_miejsk, dostęp: 20.08.2025.

130 Uchwała Rady Miasta Włocławek z dnia 3 czerwca 2025 r. w sprawie sprzeciwu wobec relokacji nielegalnych migrantów na teren miasta Włocławek oraz utworzenia Centrum Integracji Cudzoziemców, <https://wloclawek.esesja.pl/posiedzenie/5aec401b-90aa-4>, dostęp: 20.08.2025.

131 Uchwała Rady Miejskiej w Rabce-Zdroju z dnia 3 czerwca 2025 r. w sprawie zajęcia stanowiska dotyczącego zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańców i ochrony granic oraz pozytywnego zaopiniowania petycji i przesłania jej do właściwych organów po autopoprawce, <https://bip.malopolska.pl/grabkazdroj,a,2686026,uchwala-nr-xvii9325-rady-miejskiej-w-rabce-zdroju-z-dnia-03-czerwca-2025r-w-sprawie-zajecia-stanowis.html>, dostęp: 20.08.2025.

132 Uchwała Nr XVIII/196/25 Rady Miasta Piotrkowa Trybunalskiego z dnia 12 czerwca 2025 r. w sprawie przyjęcia stanowiska w sprawie sprzeciwu utworzenia Centrum Integracji Cudzoziemców, https://www.bip.piotrkow.pl/upload/plik,20250616145736,uchwala_nr_xviii_196_25_ws_przyjecia_stanowiska_sprzeciwu_utworzenia_cic.docx, dostęp: 20.08.2025.

133 Stanowisko Rady Miejskiej w Policach w sprawie sprzeciwu wobec relokacji nielegalnych imigrantów, 23.06.2025, <https://gs24.pl/radni-polic-przyjeli-stanowisko-przeciw-nielegalnej-migracji-uchwala-wzbudzila-sporo-emocji/gh/c1p2-27713497>, dostęp: 20.08.2025.

134 Uchwała Nr XVI/151/2025 Rady Miejskiej w Stargardzie z dnia 24 czerwca 2025 r. w sprawie przyjęcia stanowiska Rady Miejskiej w Stargardzie, <https://bip.stargard.eu/24602/dokument/67324>, dostęp: 20.08.2025.

135 Stanowisko Nr 2/2025 Rady Powiatu Toruńskiego z dnia 2 lipca 2025 r. w sprawie nielegalnej migracji oraz budowy Centrum Integracji Cudzoziemców na terenie powiatu toruńskiego i poprawy bezpieczeństwa mieszkańców, <https://www.powiattorunski.pl/7821.pozostale-aktualnosci?tresc=91277>, dostęp: 20.08.2025.

136 Uchwała Nr XV/145/2025 Rady Miasta Siedlce z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie rozpatrzenia petycji, https://prawomiejscowe.pl/UrzedMiastaSiedlce/document/1167022/Uchwala-XV_145_2025, dostęp: 20.08.2025.

137 Uchwała Nr 254/XIV/2025 Rady Miasta Płocka z dnia 22 maja 2025 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami Płocka dotyczących lokalizacji Centrum Integracji Cudzoziemców, <https://nowybip.plock.eu/uchwala/fYbTkXkd>, dostęp: 20.08.2025.

138 W trybie art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 300).

139 Stop Nielegalnej Migracji, Prawo i Sprawiedliwość, 14.10.2024, <https://pis.org.pl/aktualnosci/stop-nielegalnej-migracji>, dostęp: 20.08.2025.

140 Pobierz formularz poparcia referendum #StopNielegalnejMigracji, Prawo i Sprawiedliwość, 23.11.2024, <https://pis.org.pl/aktualnosci/pobierz-formularz-poparcia-referendum-stopnielegalnejmigracji>, dostęp: 20.08.2025.

141 Politycy PiS zbierają podpisy poparcia dla referendum ws. nielegalnej migracji, 1.04.2025, <https://www.portalsamorzadowy.pl/polityka-i-spolescenstwo/politycy-pis-zbieraja-podpisy-poparcia-dla-referendum-ws-nielegalnej-migracji,604963.html>, dostęp: 20.08.2025.

podpisów, ale trzeba ich więcej”¹⁴². 20 sierpnia 2025 r. Błaszczak ponownie zadeklarował, że „próg 500 tysięcy, to jest, natomiast tych podpisów chcemy zebrać dużo, dużo więcej, a więc jeszcze przystąpimy z taką ofensywą, ze zbiórką podpisów, wtedy, kiedy skończą się wakacje. [...] Pan prezes Jarosław Kaczyński ogłosił manifestację, taką manifestację chcemy zorganizować 11 października tego roku i wtedy zakładam, że złożymy projekt z wielką liczbą podpisów”¹⁴³.

3.4. Owoce skutecznego oddolnego sprzeciwu obywateli wobec koncepcji CIC

Źródło: zrzut ekranu ze strony <https://stopcic.pl/>, dostęp: 20.08.2025.

W celu doraźnej samoobrony przed negatywnymi skutkami związanymi z polityką migracyjną rządu, w tym z budową CIC, działacze i zwykli obywatele przystąpili do procesu tworzenia formalnych i nieformalnych grup nacisku. W marcu 2025 r. powołano – między innymi w celu sprzeciwiania się koncepcji CIC – Ruch Obrony Granic związany ze Stowarzyszeniem Roty Marszu Niepodległości¹⁴⁴, na którego czele stoi Robert Bąkiewicz, a w maju tego roku w Skierniewicach powstał komitet Stop CIC związany z Fundacją Magna Polonia¹⁴⁵, którego działania koordynuje Michał Murgrabia.

Praktycznie od początku działania komitetu wspierał go miejscowy radny Artur Sułek. Komitet kilkakrotnie przeprowadzał pikety w mieście i pojawiał się na sesjach Rady Miasta Skierniewice z transparentami wyrażającymi sprzeciw wobec utworzenia CIC. Inicjatywę poparli również mieszkańcy sąsiednich miejscowości, między innymi Główna, Łowicza, Rawy Mazowieckiej, Żyrardowa. Na XI sesji Rady Miasta Skierniewice koordynator komitetu został dopuszczony do głosu i tłumaczył, jak wielkim zagrożeniem jest obecna nieprzemyślana polityka dopuszczająca masową migrację, a także rozdał obecnym stanowisko komitetu zdecydowanie sprzeciwiające się utworzeniu CIC w Skierniewicach. Działania te spotkały się z aplauzem radnych, choć nie przełożyło się to na żadne konkretne decyzje. Całe wystąpienie jest dostępne na kanale komitetu STOP CIC¹⁴⁶. Przedstawiciele komitetu odbyli również spotkania z biskupem ordynariuszem Diecezji Łowickiej – Wojciechem Osialem, a także z prezydentem Skierniewic – Krzysztofem Jażdżykiem. Obydwa przez cały czas trwania rozmów pozostali na stanowisku popierającym utworzenie CIC. Ponadto Michał Murgrabia wraz

142 Błaszczak zaapelował o składanie podpisów pod wnioskiem o referendum ws. odrzucenia paktu migracyjnego, Portal Samorządowy, 11.07.2025, <https://www.portalsamorzadowy.pl/polityka-i-spoleczenstwo/blaszczak-zaapelowal-o-skladanie-podpisow-pod-wnioskiem-o-referendum-ws-odrzucenia-paktu-migracyjnego,620335.html>, dostęp: 20.08.2025.

143 Referendum ws. paktu migracyjnego. Polityk opozycji o zbiorce podpisów, Niezależna.pl, 20.08.2025, <https://niezalezna.pl/polska/referendum-ws-paktu-migracyjnego-polityk-opozycji-o-zbiorce-podpisow/550113>, dostęp: 20.08.2025.

144 Czym jest Ruch Obrony Granic, Ruchobronygranic.pl, <https://ruchobronygranic.pl/o-nas>, dostęp: 20.08.2025.

145 StopCIC.pl, <https://stopcic.pl/>, dostęp: 20.08.2025.

146 Nie dla masowej imigracji! Wystąpienie rzecznika komitetu STOP CIC przed radnymi, 29.06.2025, Stop CIC, <https://www.youtube.com/watch?v=U2-BGj8BsVU>, dostęp: 20.08.2025.

z radnym Arturem Sułkiem nagłośnili również procedurę polegającą na umieszczaniu w polskich domach dziecka nielegalnych imigrantów deklarujących się jako osoby niepełnoletnie, co miało miejsce chociażby w przypadku skierniewickiej placówki opiekuńczo-wychowawczej¹⁴⁷.

W celu doraźnej samoobrony przed negatywnymi skutkami związanymi z polityką migracyjną rządu, w tym z budową CIC, działacze i zwykli obywatele przystąpili do procesu tworzenia formalnych i nieformalnych grup nacisku.

Najgłośniejszym przykładem społecznego sprzeciwu wydaje się przypadek Piotrkowa Trybunalskiego, gdzie 24 kwietnia 2025 r. „w sali obrad zjawiała się grupa mieszkańców z banerami «Stop paktowi migracyjnemu», «Stop relokacji». [...] Podczas burzliwej dyskusji, która miała poprzedzić głosowanie nad stanowiskiem w sprawie utworzenia CIC, zarówno sami radni, jak i obecni w sali mieszkańcy przekrzykiwali się; emocje były tak silne, że do ich uspokojenia wezwano policję, która czekała przed budynkiem, a przewodniczący rady Mariusz Staszek kilkakrotnie ogłaszał przerwę. [...] – Próbuje się ściągnąć migrantów, budując kompletną infrastrukturę do ich przyjmowania, dokładnie tak samo wyglądała sytuacja w Niemczech, Francji. [...] Byłem w Sztokholmie niedawno – po zmierzchu ludzie nie wychodzą na ulicę – rozumiecie? Gangi grasują – mówił w jednej z takich przerw działacz narodowy Robert Bąkiewicz, który dołączył do protestujących mieszkańców”¹⁴⁸. Następnie, w maju, „grupa inicjatywna wystąpiła aż z dwoma wnioskami o przeprowadzenie referendum. Pierwszy dotyczy odwołania prezydenta Juliusza Wiernickiego i Rady Miasta. Drugi dotyczy sprzeciwu wobec utworzenia w Piotrkowie Trybunalskim Centrum Integracji Cudzoziemców”¹⁴⁹. 12 czerwca 2025 r. Rada Miasta Piotrkowa Trybunalskiego we wspomnianej wcześniej uchwale sama sprzeciwiła się powstawaniu CIC. Ostatecznie w przypadku kwestii referendum odwoławczego organów władz lokalnych liczba prawidłowo złożonych podpisów okazała się zbyt niska, by je przeprowadzić, natomiast wystarczająco dużo mieszkańców podpisało się pod wnioskiem o przeprowadzenie referendum w sprawie CIC¹⁵⁰. 8 sierpnia Rada Miasta podjęła uchwałę w sprawie przeprowadzenia referendum, wyznaczając jego datę na 21 września 2025 r.¹⁵¹

Owocami oddolnej działalności społecznej są również najnowsze decyzje władz samorządowych podejmowane w porozumieniu z przedstawicielami rządu. Już 24 kwietnia 2025 r. Województwo Małopolskie oraz Wojewódzki Urząd Pracy zdecydowały, że nie przystąpią do programu

147 SZOK – IMIGRANCI W DOMU DZIECKA, 17.06.2025, Stop CIC, <https://www.youtube.com/watch?v=8jKYBuqvwU>, dostęp: 20.08.2025.

148 *Awantura o Centrum Integracji Cudzoziemców i przerwana sesja rady miasta*, TVN 24, 24.04.2025, <https://tvn24.pl/lodz/piotrkow-trybunalski-przerwana-sesja-rady-miasta-po-awanturze-o-centrum-integracji-cudzoziemcow-st8427800>, dostęp: 20.08.2025.

149 *Jest wniosek w sprawie referendum o odwołanie prezydenta i Rady Miasta oraz sprzeciwu ws. utworzenia Centrum Integracji Cudzoziemców*, 14.05.2025, <https://piotrkowtrybunalski.naszemiasto.pl/jest-wniosek-w-sprawie-referendum-o-odwołanie-prezydenta-i-rady-miasta-oraz-sprzeciwu-ws-utworzenia-centrum-integracji-cudzoziemcow/ar/c1p2-27581023>, dostęp: 20.08.2025.

150 D. Śmigiełski, *Nie będzie referendum w sprawie odwołania władz Piotrkowa. Mieszkańcy w referendum wyrażą swoją opinię wobec powstania CIC*, Piotrków Trybunalski. Nasze Miasto, 10.08.2025, <https://piotrkowtrybunalski.naszemiasto.pl/nie-bedzie-referendum-w-sprawie-odwołania-wladz-piotrkowa-mieszkanicy-w-referendum-wyrazaja-swoja-opinie-wobec-powstania-cic/ar/c1p2-27861453>, dostęp: 20.08.2025.

151 Uchwała nr XXI/211/25 Rady Miasta Piotrkowa Trybunalskiego z dnia 8 sierpnia 2025 r. w sprawie przeprowadzenia referendum lokalnego na wniosek mieszkańców (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 8454), <https://dziennik.lodzkie.eu/legalact/2025/8454/>, dostęp: 20.08.2025.

tworzenia CIC¹⁵². 22 maja 2025 r. Marszałek Województwa Podlaskiego Łukasz Prokorym poinformował, że CIC nie powstaną w tym województwie, a dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Białymstoku przekazał, że „żadna z wyłonionych w konkursie organizacji, czyli Fundacja Vita Familiae z Łomży, Caritas Diecezji Ełckiej i Caritas Archidiecezji Białostockiej, które takie centra miały tworzyć, finalnie nie podpisały umowy o współpracy”¹⁵³. 29 maja 2025 r. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego przyjął stanowisko wzywające MSWiA do zmiany nazwy CIC na Biura Wsparcia Cudzoziemców, „co jest bardziej adekwatne do profilu tych placówek i tym samym zapobiegnie wszczynaniu niepokojów społecznych wokół tych jednostek”¹⁵⁴. 9 czerwca 2025 r. uchwałą uchylającą założenia projektu utworzenia CIC w Toruniu przyjął Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego¹⁵⁵. 11 czerwca 2025 r. sam wicepremier i Minister Obrony Narodowej Władysław Kosiniak-Kamysz stwierdził: „jeżeli Centra Integracji Cudzoziemców nie przynoszą nic dobrego, to moim zdaniem nie powinny być realizowane”¹⁵⁶. 16 czerwca 2025 r. MSWiA poinformowało, że „nabór wniosków o dofinansowanie projektów z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji na tworzenie Centrów Integracji Cudzoziemców został skierowany do 16 marszałków województw, przy czym marszałkowie województw warmińsko-mazurskiego i opolskiego nie wzięli w nim udziału, gdyż środki na to działanie przeznaczyli z innych źródeł. Ponadto władze samorządowe województw podkarpackiego i małopolskiego zrezygnowały z podpisania umów finansowych na realizację tego przedsięwzięcia. Pytania o powody tych decyzji należy kierować do marszałków poszczególnych województw”¹⁵⁷.

Owocami oddolnej działalności społecznej są najnowsze decyzje władz samorządowych podejmowane w porozumieniu z przedstawicielami rządu.

Dziennikarze konstatują, że pomysł faktycznie „wywołał protesty, głównie ze strony prawicowych organizacji. W Radomiu na sesji Rady Miejskiej, podczas której radni PiS chcieli, aby rada przyjęła stanowisko sprzeciwiające się powstaniu CIC, doszło do awantury z udziałem posłów PiS i Roberta Bąkiewicza”¹⁵⁸; przywołują też wypowiedź anonimowego członka zarządu jednego z województw, który przyznaje, że „zaczęliśmy się zastanawiać, czy nie zrezygnować z tworzenia Centrów. Nie potrzebne są negatywne emocje wokół tego tematu”¹⁵⁹. 17 czerwca 2025 r. dyrektor

152 W Małopolsce nie powstaną Centra Integracji Cudzoziemców, TVP 3 Kraków, 24.04.2025, <https://krakow.tvp.pl/86341066/malopolska-rezygnuje-z-centrow-integracji-cudzoziemcow-wystarczy-program-zyj-i-pracuj-w-malopolsce>, dostęp: 20.08.2025.

153 R. Minko, *Podlaskie: Centrów Integracji Cudzoziemców jednak nie będzie*, Polskie Radio Białystok, 22.05.2025, <https://www.radio.bialystok.pl/wiadomosci/index/id/250456>, dostęp: 20.08.2025.

154 Uchwała Nr IX/122/25 z dnia 29 maja 2025 r. Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego Centrów Integracji Cudzoziemców oraz nielegalnych migrantów, https://baw2.wzp.pl/UMWZP/document/10187/Uchwala-IX_122_25, dostęp: 20.08.2025.

155 Uchwała Nr 58/2729/25 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 9 czerwca 2025 r. uchylająca uchwałę w sprawie akceptacji założeń projektu „Funkcjonowanie Centrów Integracji Cudzoziemców na terenie województwa kujawsko-pomorskiego”, <https://bip.kujawsko-pomorskie.pl/31809/uchwala-nr-58272925-zarzadu-wojewodztwa-kujawsko-pomorskiego-z-dnia-9-czerwca-2025-r-uchylajaca-uchwale-wsprawie-akceptacji-zalozen-projektu-funkcjonowanie-centrow-integracji-cudzoziemcow-na-terenie-wojewodztwa-kujawsko-pomorskiego.html>, dostęp: 20.08.2025.

156 W. Kosiniak-Kamysz: *Centra Integracji Cudzoziemców powinny być zlikwidowane*, TVN 24, 11.06.2025, <https://tvn24.pl/polska/centra-integracji-cudzoziemcow-wladyslaw-kosiniak-kamysz-powinny-byc-zlikwidowane-st8505256>, dostęp: 20.08.2025.

157 *Samorządy wycofują się z tworzenia Centrów Integracji Cudzoziemców. „Za dużo niepotrzebnych emocji”*, Wybórca.pl Radom, 16.06.2025, <https://radom.wyborca.pl/radom/7,48201,32024749,samorzady-wycofuja-sie-z-tworzenia-centrow-integracji-cudzoziemcow.html>, dostęp: 20.08.2025.

158 Ibidem.

159 Ibidem.

Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Łodzi zapowiedział, że województwo łódzkie wycofuje się z tworzenia CIC w Piotrkowie, Sieradzu i Skierniewicach (cztery podmioty o podobnym charakterze istnieją w Łodzi, a jeden w Łowiczu)¹⁶⁰.

Członkowie Komitetu STOP CIC na XI sesji Rady Miasta Skierniewice. Źródło: materiały Komitetu STOP CIC.

Wreszcie 3 lipca 2025 r. rzeczniczka prasowa Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej (dalej: MCPS), które miało realizować koncepcję CIC w województwie mazowieckim, poinformowała w oficjalnym komunikacie, że władze województwa wycofują się z utworzenia CIC w Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Radomiu i Siedlcach (CIC będą powoływane jedynie w Warszawie). Przedstawicielka MCPS przyznaje wprost, że „[z]miany w projekcie wynikają z trudności, które pojawiły się po rosnącym oporze społecznym i politycznym w miastach województwa mazowieckiego, w których było zaplanowane otwarcie CIC – w Radomiu, Siedlcach, Ostrołęce, Płocku czy Ciechanowie. Intensywne protesty grup i organizacji społecznych sprawiły, że wzrosło negatywne nastawienie wobec cudzoziemców, szczególnie osób z Bliskiego Wschodu i Ukrainy. Pojawiła się wyraźna niechęć do zrozumienia założeń projektu. Dodatkowo decyzje samorządów innych województw, w tym wycofanie się między innymi małopolskiego czy łódzkiego z realizacji projektu w ramach środków FAMI, sprawiły, że kształt mazowieckiego projektu uległ zmianom”¹⁶¹.

3 lipca 2025 r. rzeczniczka prasowa Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej (dalej: MCPS), które miało realizować koncepcję CIC w województwie mazowieckim, poinformowała w oficjalnym komunikacie, że władze województwa wycofują się z utworzenia CIC w Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Radomiu i Siedlcach (CIC będą powoływane jedynie w Warszawie).

160 *Centra Integracji Cudzoziemców nie powstaną w Łódzkiem. Jest oświadczenie Urzędu Pracy*, TVP 3 Łódź, 18.06.2025, <https://lodz.tvp.pl/87342146/centra-integracji-cudzoziemcow-nie-powstana-w-lodzkiem-jest-oswiadczenie-urzedu-pracy>, dostęp: 20.08.2025.

161 *W mazowieckim Centra Integracji Cudzoziemców nie powstaną w Radomiu, Siedlcach, Ostrołęce, Ciechanowie ani Płocku*, Samorząd Województwa Mazowieckiego, 3.07.2025, https://mazovia.pl/pl/dla_mediow/informacje_prasowe/w-mazowieckim-centra-integracji-cudzoziemcow-nie-powstana-w-radomiu-siedlcach-ostrolece-ciechanowie-ani-plocku.html, dostęp: 20.08.2025.

31 lipca 2025 r. Marszałek Województwa Podlaskiego Łukasz Prokorym ponownie ogłosił, wraz z postem Koalicji Obywatelskiej Krzysztofem Truskolaskim, że CIC nie powstaną w województwie podlaskim, tym razem jednak utrzymując (sprzecznie z poprzednim komunikatem), że stało się to „decyzją obecnego zarządu województwa”¹⁶². 4 sierpnia radny Artur Kosicki (poprzedni marszałek województwa w latach 2018–2024 z ramienia Prawa i Sprawiedliwości) podważył tę narrację, wskazując, że „[w] ostatnim czasie ze strony zarządu płynęły sprzeczne komunikaty. Mimo że marszałek Prokorym w lipcu 2025 roku oświadczył o wstrzymaniu wszelkich działań, to na sesji nadzwyczajnej sejmiku województwa podlaskiego 30 lipca członkowie Platformy Obywatelskiej ponownie opowiadali się za utworzeniem CIC. Co więcej, uchwała z 1 lipca 2024 roku wciąż pozostaje w obiegu prawnym. Dlatego wzywam zarząd do uchylecia uchwały i przyjęcia nowego dokumentu, który jednoznacznie zakończy formalne zaangażowanie województwa w projekt i zadeklaruje, że region nie będzie w przyszłości ubiegać się o środki na działania związane z lokowaniem nielegalnych migrantów”¹⁶³.

Wystąpienie Michała Murgrabi na proteście przeciwko CICw Skierniewicach, 5.07.2025. Źródło: materiały Komitetu STOP CIC.

Częściowym sukcesem zakończyła się również petycja Klubu Konfederacji w Zamościu, który wnioskował u Marszałka Województwa Lubelskiego Jarosława Stawiarskiego o zamknięcie Centrum Integracji dla Obywateli Państw Trzecich w Zamościu. Autorzy petycji skierowali również prośbę o wsparcie swego stanowiska do Rady Miasta Zamość oraz do Prezydenta Miasta Zamość¹⁶⁴. Choć oficjalnie Marszałek Województwa Lubelskiego odrzucił petycję, stojąc na stanowisku, że Centra są dobrą formą wsparcia dla cudzoziemców, to skorygował on swoje plany dotyczące dalszego finansowania Centrów w całym województwie lubelskim. Samorząd wojewódzki wycofał się z wniosku o dofinansowanie z unijnego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji projektu „Centra Integracji Cudzoziemców w województwie lubelskim”, który miał polegać na swoistym przedłużeniu pracy Centrów Integracji dla Obywateli Państw Trzecich w Lublinie, Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu. Projekt zakładał wykorzystanie istniejącej infrastruktury od 1 kwietnia 2025 do 30 czerwca 2029 r. Z projektu wycofano się w ostatnim momencie pomimo zakończenia procesu oceniania oraz po wyborze partnerów projektu, wśród których miała być Caritas Archidiecezji Lubelskiej¹⁶⁵. Informacja o wycofaniu się z projektu nie została powszechnie zakomunikowana, jednak została podniesiona przez dziennikarzy¹⁶⁶.

162 W Podlaskiem nie powstaną Centra Integracji Cudzoziemców [WIDEO], TVP 3 Białystok, 31.07.2025, <https://bialystok.tvp.pl/88112029/w-podlaskiem-nie-powstana-centra-integracji-cudzoziemcow-wideo>, dostęp: 20.08.2025.

163 Spór o Centra Integracji Cudzoziemców. Niestety, to nie jeszcze nie koniec!, Dzień dobry Podlaskie, 4.08.2025, <https://ddb24.pl/arttykul/spor-o-centra-integracji-n1729075>, dostęp: 20.08.2025.

164 Petycja „Stop Imigrantom” w Zamościu. Ponad 1200 podpisów przekazano prezydentowi miasta (video), Lublin112.pl, 12.04.2025, <https://www.lublin112.pl/petycja-stop-imigrantom-w-zamosciu-ponad-1200-podpisow-przekazano-prezydentowi-miasta-video/>, dostęp: 20.08.2025.

165 „Zamojski Informator Diecezjalny” 2025, t. XXXIV, nr 1, <https://diecezja.zamojskolubaczowska.pl/zid/zid-XXXV-1.pdf>, dostęp: 20.08.2025, s. 56–60.

166 Awantura po konferencji marszałka z PiS. Puściły nerwy, WP Wiadomości, 4.04.2025, <https://wiadomosci.wp.pl/awantura-po-konferencji-marszalka-z-pis-puscily-nerwy-7142446019996608a>, dostęp: 20.08.2025.

3.5. Propozycje działań na poziomie lokalnym – petycja, obywatelska inicjatywa uchwałodawcza, konsultacje społeczne, referendum lokalne, zgromadzenia publiczne

Polskie ustawodawstwo wyposaża mieszkańców poszczególnych gmin, powiatów i województw w szereg instrumentów prawnych, z których można skorzystać w celu wyrażenia swojego sprzeciwu wobec koncepcji CIC. Warto tutaj wyodrębnić co najmniej pięć konkretnych propozycji:

1. Konsultacje społeczne

Art. 5a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹⁶⁷ stanowi:

1. W wypadkach przewidzianych ustawą oraz w innych sprawach ważnych dla gminy mogą być przeprowadzane na jej terytorium konsultacje z mieszkańcami gminy. Zasady i tryb przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami gminy określa uchwała rady gminy, z zastrzeżeniem ust. 7.

Utworzenie CIC niewątpliwie zalicza się do kategorii „innych spraw ważnych dla gminy”, jednak szczegóły przeprowadzania konsultacji są uregulowane dla każdej gminy osobną uchwałą. Mieszkańcy zrzeszeni w grupie inicjatywnej muszą sami znaleźć informację na temat organizowanych konsultacji społecznych, na przykład na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej lub w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Analogicznie również ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym¹⁶⁸ przewiduje w art. 3d ust. 1 organizację konsultacji społecznych z mieszkańcami powiatu w „sprawach ważnych dla powiatu”.

2. Obywatelska inicjatywa uchwałodawcza

Art. 41a ust. 1, 2, 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym stanowi:

1. Grupa mieszkańców gminy, posiadających czynne prawa wyborcze do organu stanowiącego, może wystąpić z obywatelską inicjatywą uchwałodawczą.
2. Grupa mieszkańców, o której mowa w ust. 1, musi liczyć:
 - 1) w gminie do 5000 mieszkańców – co najmniej 100 osób;
 - 2) w gminie do 20 000 mieszkańców – co najmniej 200 osób;
 - 3) w gminie powyżej 20 000 mieszkańców – co najmniej 300 osób.
3. Projekt uchwały zgłoszony w ramach obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej staje się przedmiotem obrad rady gminy na najbliższej sesji po złożeniu projektu, jednak nie później niż po upływie 3 miesięcy od dnia złożenia projektu.

¹⁶⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 1465.

¹⁶⁸ Dz. U. z 2024 r. poz. 107.

Podobnie jak w przypadku konsultacji społecznych mieszkańcy zrzeszeni w grupie inicjatywnej muszą sami znaleźć informację na temat obowiązującej w danym samorządzie procedury zgłaszania i prowadzenia obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej, na przykład na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej gminy czy powiatu lub w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

3. Referendum lokalne

Art. 2 ust. 1 pkt 2 lub 3 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym¹⁶⁹ stanowi:

1. W referendum lokalnym, zwanym dalej «referendum», mieszkańcy jednostki samorządu terytorialnego jako członkowie wspólnoty samorządowej wyrażają w drodze głosowania swoją wolę: [...]
- 2) co do sposobu rozstrzygania sprawy dotyczącej tej wspólnoty, mieszczącej się w zakresie zadań i kompetencji organów danej jednostki;
- 3) w innych istotnych sprawach, dotyczących społecznych, gospodarczych lub kulturowych więzi łączących tę wspólnotę.

Utworzenie CIC z pewnością zalicza się do kategorii „innych istotnych spraw”. Obowiązują tutaj jednak konkretne limity liczbowe i czasowe – warto upewnić się, czy grupa inicjatywna jest w stanie im sprostać.

Zgodnie z art. 4 ustawy o referendum lokalnym przeprowadza się je:

- z inicjatywy organu stanowiącego danej jednostki samorządu terytorialnego (rada gminy, rada powiatu, sejmik województwa)
- lub na wniosek:
 - a) 10% uprawnionych do głosowania mieszkańców gminy albo powiatu,
 - b) 5% uprawnionych do głosowania mieszkańców województwa.

Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym zbiórka podpisów odbywa się w terminie 60 dni od dnia powiadomienia wójta (burmistrza, prezydenta miasta, zarządu powiatu, zarządu województwa) o zamiarze wystąpienia z inicjatywą przeprowadzenia referendum.

Zgodnie z art. 18 wspomnianej ustawy uchwała w sprawie przeprowadzenia referendum musi zostać podjęta w ciągu 30 dni od dnia przekazania wniosku, a zgodnie z art. 21 ustawy – referendum odbywa się najpóźniej w 50. dniu od dnia opublikowania uchwały organu stanowiącego w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

169 Dz. U. z 2025 r. poz. 472.

4. Petycja do władz samorządowych

Art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach¹⁷⁰ stanowi:

1. Petycja może być złożona przez osobę fizyczną, osobę prawną, jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną lub grupę tych podmiotów [...] do organu władzy publicznej, a także do organizacji lub instytucji społecznej w związku z wykonywanymi przez nią zadaniami zleconymi z zakresu administracji publicznej.
2. Petycja może być złożona w interesie: 1) publicznym; 2) podmiotu wnoszącego petycję; 3) podmiotu trzeciego, za jego zgodą.
3. Przedmiotem petycji może być żądanie, w szczególności, zmiany przepisów prawa, podjęcia rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie dotyczącej podmiotu wnoszącego petycję, życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

Następstwem takiej petycji może być na przykład stanowisko samorządu w sprawie Centrów Integracji Cudzoziemców, w którym samorządowcy stają się sojusznikiem mieszkańców w sprawie sprzeciwu wobec CIC.

5. Zgromadzenia publiczne

Art. 3 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. – Prawo o zgromadzeniach¹⁷¹ stanowi:

1. Zgromadzeniem jest zgrupowanie osób na otwartej przestrzeni dostępnej dla nieokreślonych imiennie osób w określonym miejscu w celu odbycia wspólnych obrad lub w celu wspólnego wyrażenia stanowiska w sprawach publicznych.
2. Zgromadzeniem spontanicznym jest zgromadzenie, które odbywa się w związku z zaistniałym nagłym i niemożliwym do wcześniejszego przewidzenia wydarzeniem związanym ze sferą publiczną, którego odbycie w innym terminie byłoby niecelowe lub mało istotne z punktu widzenia debaty publicznej.

Każdy obywatel ma prawo zorganizować tak zdefiniowane zgromadzenie.

Artykuł 7 ustawy – Prawo o zgromadzeniach przewiduje jednak obowiązek zgłoszenia zamiaru zorganizowania tego zgromadzenia (o ile nie ma ono charakteru spontanicznego) organowi gminy, w taki sposób, by „wiadomość dotarła do organu nie wcześniej niż na 30 dni i nie później niż na 6 dni przed planowaną datą zgromadzenia”.

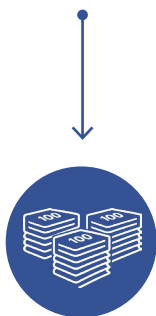
170 Dz. U. z 2018 r. poz. 870.

171 Dz. U. z 2022 r. poz. 1389.

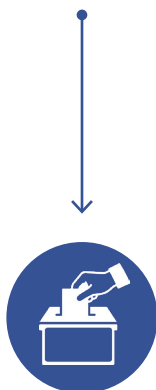
**Instrumenty prawne, z których mogą skorzystać mieszkańcy gmin,
powiatów i województw w celu wyrażenia swojego sprzeciwu
wobec koncepcji Centrów Integracji Cudzoziemców:**

**Konsultacje
społeczne**

**Obywatelska inicjatywa
uchwałodawcza**

**Referendum
lokalne**

**Petycja do władz
samorządowych**

**Zgromadzenia
publiczne**

Podsumowanie

Święty Tomasz z Akwinu pisał (biorąc za punkt odniesienia starożytny Izrael): „Gdy jacyś cudzoziemcy chcieli, żeby ich przyjąć do narodu i do religii, [...] trzymano się jakiegoś porządku. Nie od razu bowiem przyjmowano ich jako obywateli. Podobnie i u niektórych pogańskich narodów, jak mówi Filozof, było takie prawo, że za obywateli uważano tylko tych, którzy urodzili się z dziadka lub nawet pradziadka będących obywatelami. Powód tego był następujący: gdyby od razu przyjęto jako obywateli obcych przybyszów i dopuszczono do obrad nad sprawami narodu, mogłyby z tego powstać wielkie niebezpieczeństwa. Obcy bowiem, nie mając jeszcze silnego przywiązania do dobra publicznego [kraju, który ich przyjął], mogliby pokusić się o działanie przeciw narodowi. Toteż stare prawo tak postanowiło: przybysze z niektórych narodów mogą być przyjęci do grona narodu w trzecim pokoleniu”¹⁷². Koncepcja CIC w zakresie, w jakim oparta jest na ideologii multikulturalizmu, sprzeciwia się zatem nie tylko konstytucyjnym ramom jednolitości kulturowej narodu polskiego, lecz także nakazom prawa naturalnego, już od starożytności każącego odnosić się z ostrożnością wobec przybyszów i dopuszczać ich do pełni uczestnictwa we wspólnocie politycznej stopniowo, a nie natychmiastowo.

Koncepcja CIC w zakresie, w jakim oparta jest na ideologii multikulturalizmu, sprzeciwia się nie tylko konstytucyjnym ramom jednolitości kulturowej narodu polskiego, lecz także nakazom prawa naturalnego, już od starożytności każącego odnosić się z ostrożnością wobec przybyszów i dopuszczać ich do pełni uczestnictwa we wspólnocie politycznej stopniowo, a nie natychmiastowo.

Warto zauważyć, że CIC nie są owocem stricte polskiej myśli polityczno-prawnej. Rządowe „Wytyczne” to instrukcja wykonania programu finansowanego przez Unię Europejską w ramach środków Funduszu Azylu, Migracji i Integracji. Uprawnione wydaje się zatem określanie koncepcji CIC z 2024 r. jako formy zagranicznego nacisku i lobbingu ideologicznego, któremu poddawane jest polskie społeczeństwo. Uzasadniony sprzeciw milionów obywateli wzbudza nie sama propozycja jakiegokolwiek uregulowania zasad integracji cudzoziemców w Polsce, tylko konkretna koncepcja CIC w kształcie ściśle określonym przez „Wytyczne” z 29 marca 2024 r. – istotnie pogłębionym w stosunku do koncepcji CIC sprzed 2024 r. Nie każdy, kto sprzeciwia się tej koncepcji CIC, jest koniecznie przeciwnikiem integracji jako takiej.

172 Św. Tomasz z Akwinu, *Summa Theologiae*, I-II, q. 105, a. 3, https://katedra.uksw.edu.pl/suma/suma_13.pdf, dostęp: 20.08.2025.

CIC nie są owocem stricte polskiej myśli polityczno-prawnej. Rządowe „Wytyczne” to instrukcja wykonania programu finansowanego przez Unię Europejską w ramach środków Funduszu Azylu, Migracji i Integracji. Uprawnione wydaje się zatem określanie koncepcji CIC z 2024 r. jako formy zagranicznego nacisku i lobbingu ideologicznego, któremu poddawane jest polskie społeczeństwo.

Koncepcji tej stawiane są trzy podstawowe zarzuty, które zostały opisane w raporcie. Pierwszy, formalny, skupia się na braku uregulowania tej koncepcji na poziomie ogólnopolskiego aktu prawnego (ustawy), co powoduje, że jej realizacja nie podlega jednolitemu obowiązkowi sprawozdawczemu i nie jest poddawana należytej kontroli ze strony obywateli. W konsekwencji informacje dotyczące CIC są rozproszone w wielu różnych miejscach o zróżnicowanej dostępności i częstotliwości aktualizacji danych. Drugi zarzut ma charakter materialny (merytoryczny) – koncepcja CIC uderza w zasadę jednolitości kulturowej, będącą podstawą państwa narodowego, promując zamiast niej destrukcyjną ideologię multikulturalizmu, która obejmuje dążenie do dekonstrukcji kultury narodowej w wielu aspektach, co przejawia się między innymi w postulatcie zatrudniania cudzoziemców w polskich służbach mundurowych. Trzeci zarzut dotyczy wsparcia multikulturalistycznie rozumianej integracji jako jedyne dopuszczonego modelu akulturacji, podczas gdy modelem preferowanym przez państwo narodowe powinna być przede wszystkim asymilacja – poprzedzona selekcją i deportacją. Sformułowanie „pomoc w legalizacji”, na którym opiera się koncepcja CIC, jest obecne w wielu miejscach „Wytycznych” bez żadnych dookreśleń, a zatem należy rozumieć, że – wbrew medialnym zapewnieniom niektórych środowisk – obejmuje ono także imigrantów nielegalnych, którzy jako niespełniający wymogów asymilacyjnych powinni zostać deportowani, a nie „legalizowani”. Zarzuty te czynią koncepcję CIC nieakceptowalną z republikańskiego i narodowego punktu widzenia, w związku z czym jej realizowanie powinno zostać zawieszone w celu umieszczenia w niej gruntownych korekt i przeprowadzenia wokół niej kompleksowych konsultacji społecznych.

Zarzuty wobec koncepcji CIC czynią ją nieakceptowalną z republikańskiego i narodowego punktu widzenia, w związku z czym jej realizowanie powinno zostać zawieszone w celu umieszczenia w niej gruntownych korekt i przeprowadzenia wokół niej kompleksowych konsultacji społecznych.

Mieszkańcy polskich miast i wsi mają nie tylko ustawowe, lecz także moralne prawo korzystać na poziomie gmin, powiatów i województw z przysługujących im form obywatelskiego sprzeciwu wobec koncepcji CIC będącej wyrazem nie suwerennej polityki polskiej, lecz ideowej podległości wobec założeń polityki migracyjnej Unii Europejskiej – tej samej, która na Zachodzie poniosła już w ostatnich dekadach spektakularną porażkę, a której katastrofalne skutki zwielokrotniają się dziś na naszych oczach.

Mieszkańcy polskich miast i wsi mają nie tylko ustawowe, lecz także moralne prawo korzystać na poziomie gmin, powiatów i województw z przysługujących im form obywatelskiego sprzeciwu wobec koncepcji CIC.

Obserwacja dotychczasowego zaangażowania społeczeństwa polskiego w sprzeciw wobec CIC pozwala już dziś zauważyć wymierne skutki tego oporu. Rezygnacja przez urzędy wojewódzkie z niektórych placówek w województwach mazowieckim czy łódzkim oraz deklarowane wycofanie się z projektu władz samorządu województwa lubelskiego czy podlaskiego pokazują, że dobrze zorganizowane społeczeństwo jest w stanie wpływać na decyzje polityczne również w okresie niewyborczym. W niniejszym opracowaniu wskazane zostały konkretne, możliwe do podjęcia przez obywateli działania w celu skutecznego powstrzymania realizacji rządowej koncepcji CIC. Działania te warto realizować łącznie. Każda petycja czy obywatelska inicjatywa uchwałodawcza powinna iść w parze z działaniami medialnymi, takimi jak zgromadzenia publiczne czy zabieranie głosu na sesjach rad gmin i powiatów oraz sejmików wojewódzkich. Tylko szerokie i komplementarne zaangażowanie obywateli daje szansę na inspirowaną oddolnie zmianę polityki migracyjnej państwa polskiego.

Tylko szerokie i komplementarne zaangażowanie obywateli daje szansę na inspirowaną oddolnie zmianę polityki migracyjnej państwa polskiego.

Biogramy autorów

Nikodem Bernaciak

Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego oraz studiów podyplomowych w zakresie procesu inwestycyjno-budowlanego dla prawników na Uczelni Łazarskiego oraz Szkoły Prawa Ukraińskiego. Adwokat w Izbie Adwokackiej w Warszawie, starszy analityk w Instytucie na rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris specjalizujący się w zagadnieniach z obszarów: nauki o państwie, ochrony życia, tożsamości małżeństwa oraz instytucji rodziny. Publikował w kwartalnikach „Civitas Christiana” i „Polityka Narodowa”, tygodniku „Do Rzeczy”, dzienniku „Rzeczpospolita” oraz na portalu PCh24.pl.

Piotr Zduńczyk

Absolwent Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II. Działacz społeczny i akademicki, w przeszłości także dziennikarz mediów regionalnych. Specjalista ds. Kampanii Społecznych Instytutu na rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris. Publikował na łamach kwartalnika „Polityka Narodowa” oraz w portalu Narodowcy.net.

Nasze inne publikacje

Pakt migracyjny oraz ochrona polskiej granicy w pytaniach i odpowiedziach

Wielki reset: przywracanie suwerenności państw członkowskich w Unii Europejskiej

Propozycja dwóch scenariuszy reform instytucjonalnych na rzecz nowej UE przedstawiona przez Kolegium Macieja Korwina (MCC) i Instytut Ordo Iuris

Polska. Reaktywacja

10 filarów naprawy państwa:
odpowiedź na kryzys narodowy (2023–2025)

Naruszenia zasad demokratycznego państwa prawnego i praworządności przez rząd Donalda Tuska po 13 grudnia 2023 r.

WSPARCIE DARCYŃCÓW

Instytut Ordo Iuris jest fundacją i zakres naszej aktywności jest ściśle uzależniony od funduszy, które pozyskamy na działalność statutową. Ceniąc sobie niezależność, nie korzystamy ze środków publicznych i grantów, których pozyskanie mogłoby ją ograniczać. Naszą działalność prowadzimy tylko dzięki hojności naszych Darczyńców, zwłaszcza tych, którzy wspierają nas regularnie co miesiąc w ramach Kręgu Przyjaciół (więcej na: www.przyjaciele.ordoiuris.pl)

RAZEM MOŻEMY REALNIE WPŁYWAĆ NA RZECZYWISTOŚĆ!

DAROWIZNĘ MOŻNA PRZEKAZAĆ NA KONTO

32 1160 2202 0000 0002 4778 1296

Fundacja Instytut na rzecz Kultury Prawnej Ordo Iuris
Plac Bankowy 2, 00-095 Warszawa
oraz za pomocą przelewów internetowych
Tpay i PayPal (szczegóły na stronie www.ordoiuris.pl)

Rząd wznosi infrastrukturę, jakiej jeszcze w Polsce nie było. To sieć Centrów Integracji Cudzoziemców, których obligatoryjnym zadaniem wskazanym w wytycznych wydanych przez rząd Donalda Tuska jest legalizacja nielegalnych migrantów. Powstanie tych Centrów ustanowi fundament dla płynnego i lojalnego wdrożenia przez Polskę „paktu migracyjnego” przyjętego przez Unię Europejską. To w ramach tego pakietu regulacji Bruksela już w 2026 r. ma nabyć uprawnienie do decydowania, bez prawa weta państw członkowskich, o masowych relokacjach migrantów. Beneficjentami nowego systemu będą państwa ignorujące właściwą politykę bezpieczeństwa granic, a ciężar ich błędów poniosą kraje dotąd odpowiedzialne i chroniące się przed masową, nielegalną migracją – w tym Polska.

Aby powstrzymać trwałą zmianę kulturową, religijną i etniczną naszej Ojczyzny; aby powstrzymać bezprawie na ulicach polskich miast – musimy zrozumieć mechanizmy prawne stojące za polityką inżynierii społecznej wdrażaną przez Unię Europejską oraz polski rząd. Zrozumieć – i działać.

adw. Jerzy Kwaśniewski,
Prezes Instytutu na rzecz Kultury Prawa Ordo Iuris

Raport, który oddajemy w Państwa ręce, przedstawia zarys koncepcji CIC według „Wytycznych” z 2024 r. oraz główne zarzuty wobec niej, a także formy dotychczasowego sprzeciwu polskiego społeczeństwa i ich owoce. Wskazano w nim również konkretne propozycje działań, jakie mogą podjąć Polacy na szczeblu lokalnym. Tylko szerokie i komplementarne zaangażowanie obywateli daje bowiem szansę na zmianę polityki migracyjnej państwa polskiego.

WESPRZYJ ORDO IURIS

ISBN 978-83-68211-79-5

9 788368 211795

INSTYTUT NA RZECZ KULTURY PRAWNEJ ORDO IURIS

www.ordoiuris.pl